

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Δεκεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 193

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4643

Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των Α.Π.Ε. και λοιπές διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**Άρθρο 1
Χρονοδιάγραμμα για την έναρξη
λειτουργίας των Αγορών Ενέργειας
του ν. 4425/2016 (Α΄ 185)**

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της εταιρείας Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) Α.Ε., ως Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και της εταιρείας Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (ΕΧΕ) Α.Ε., ως Χρηματιστηρίου Ενέργειας, δύναται να καθορίζεται δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των υποχρεώσεων των ανωτέρω φορέων για την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ενέργειας του ν. 4425/2016 (Α΄ 185), ως ισχύει.

2. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) παρακολουθεί την τήρηση του χρονοδιαγράμματος της παραγράφου 1 και σε περίπτωση παραβίασης των προβλεπόμενων σε αυτό προθεσμιών από τους ανωτέρω φορείς, με απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επομένη της παραβίασης της σχετικής προθεσμίας, επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), ως ισχύει.

**Άρθρο 2
Εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1227/2011
(REMIT) για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια
στη χονδρική αγορά ενέργειας**

1. Το στοιχείο (ε) της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«(ε) Να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο και να διασφαλίζεται η ακεραιότητα και η διαφάνεια στη χονδρική αγορά

ενέργειας η οποία να περιλαμβάνει τόσο τις αγορές βασικών προϊόντων όσο και τις αγορές χρηματοοικονομικών παραγώγων».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 22 του ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής και διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, καθώς επίσης και των προσώπων, αρχών, συστημάτων ή οργανωμένων αγορών, της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθμ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Ε. μεριμνά για την εφαρμογή της υποχρέωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του ως άνω Κανονισμού.».

3. Το άρθρο 28 του ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. και το προσωπικό της Γραμματείας της, μετά από έγγραφη εντολή της Ρ.Α.Ε., προς διαπίστωση των παραβάσεων του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας και των κανόνων ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς, ασκούν τις εξουσίες και τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), όπως ισχύει. Σε περίπτωση παρεμπόδισης του έργου της Ρ.Α.Ε. εφαρμόζονται οι σχετικές με την επιβολή ποινών και κυρώσεων διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει.».

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 36 του ν. 4001/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύεται η μεθοδολογία και τα επί μέρους κριτήρια των προστίμων και εν γένει διοικητικών κυρώσεων των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου. Για τον προσδιορισμό και την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται, λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση από την Ρ.Α.Ε. και εφόσον αυτό είναι δυνατόν από τα στοιχεία που διαθέτει η Αρχή, ιδίως τα ακόλουθα:

α) η σοβαρότητα, η συχνότητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) η επίπτωση της παράβασης στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και στη διάχυση ορθής και έγκυρης πληροφόρησης στην αγορά ενέργειας,

γ) η αξία των παράνομων συναλλαγών, εφόσον αυτό είναι δυνατόν να προσδιορισθεί,

δ) ο βαθμός ευθύνης του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου,

ε) η χρηματοοικονομική ευρωστία του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως προκύπτει για παράδειγμα από τον συνολικό κύκλο εργασιών προκειμένου περί νομικού προσώπου ή από το ετήσιο δηλωθέν εισόδημα προκειμένου περί φυσικού προσώπου,

στ) το ύψος των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν,

ζ) ο βαθμός συνεργασίας του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου με την Ρ.Α.Ε. κατά το στάδιο διερεύνησης - ελέγχου από την τελευταία με την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των αποκτηθέντων κερδών ή αποφευχθεισών ζημιών από το εν λόγω πρόσωπο,

η) οι ανάγκες της ειδικής και γενικής πρόληψης,

θ) τυχόν προηγούμενες παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1227/2011 και της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας της αγοράς ενέργειας,

ι) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο προκειμένου να αποτραπεί τυχόν επανάληψη της παράβασης.»

5. Στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011 εισάγεται νέα παράγραφος 3 ως ακολούθως και αναριθμούνται οι λοιπές παράγραφοι, ως εξής:

«3. Ειδικώς σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του άρθρου 3 και 5 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθμ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, η Ρ.Α.Ε. μπορεί να επιβάλει τις εξής διοικητικές κυρώσεις:

Για παράβαση της απαγόρευσης κατάχρησης εμπιστευτικών πληροφοριών, της απαγόρευσης παράνομης ανακοίνωσης εμπιστευτικών πληροφοριών και της απαγόρευσης χειραγώγησης της αγοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1227/2011: (i) από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ανωτέρω Κανονισμού πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή πρόστιμο έως και το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιορισθεί, (ii) από νομικό πρόσωπο, πρόστιμο ύψους έως δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο ή έως και το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το ποσό αυτό μπορεί να προσδιορισθεί. Αν το νομικό πρόσωπο είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική επιχείρηση η οποία οφείλει να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος ερ-

γασίων λογίζεται ως ίσος με το συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών, σύμφωνα με τις τελευταίες διαθέσιμες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο της τελικής μητρικής επιχείρησης.

Η Ρ.Α.Ε. μπορεί, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων της παρούσας παραγράφου, να επιβάλει ιδίως τα ακόλουθα μέτρα:

α) Εντολή προς το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο να διακόψει την παράνομη συμπεριφορά και να την παραλείπει στο μέλλον.

β) Δημόσια προειδοποίηση που καταχωρίζεται στον διαδικτυακό της τόπο, η οποία προσδιορίζει τη φύση της παράβασης και το όνομα του υπεύθυνου γι' αυτήν πρόσωπο.

γ) Μέριμνα για την ορθή ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να αξιώσει από οποιοδήποτε από τα πρόσωπα που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.»

6. Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στο πλαίσιο της κατά τα ανωτέρω εποπτείας της Ρ.Α.Ε., η Ρ.Α.Ε. και τα εντεταλμένα όργανά της μπορούν να:

α) Έχουν άμεση και ακώλυτη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα, βιβλία, στοιχεία ή άλλα δεδομένα οποιασδήποτε μορφής (έγγραφης, ηλεκτρονικής, μαγνητικής ή άλλης) συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, επεξεργασίας και μεταφοράς δεδομένων και λαμβάνουν αντίγραφα αυτών δίχως να χωρεί έναντι αυτών και της Ρ.Α.Ε. η επίκληση επαγγελματικού ή άλλου απορρήτου για τη μη παροχή της πρόσβασης και των αντιγράφων, υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ) (ν. 4174/2013).

β) Ζητούν και λαμβάνουν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων όσων συμμετέχουν διαδοχικά στη διαβίβαση εντολών ή στη διεξαγωγή των σχετικών εργασιών, καθώς και από τους εντολείς αυτών.

Σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης παροχής στοιχείων ή υποβολής ελλιπών στοιχείων και αναλόγως της σοβαρότητας της παράβασης, η Ρ.Α.Ε. δύναται να επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 27 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει.

γ) Ζητούν δια του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2225/1994, για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας, προκειμένου να λάβουν τα υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παραβίασης των διατάξεων των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1227/2011 και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι ουσιώδη για τη διακρίβωση της παράβασης αυτής.

Για την υλοποίηση των σκοπών και την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1227/2011, η Ρυθμιστι-

κή Αρχή Ενέργειας ασκεί τις αρμοδιότητές της με οποιονδήποτε από τους παρακάτω τρόπους κατά την κρίση της:

- α) άμεσα,
- β) σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με τους φορείς της αγοράς,
- γ) με ανάθεση κατ' εξουσιοδότηση και υπό την εποπτεία της προς τους φορείς της αγοράς,
- δ) μετά από αίτησή της προς τις δικαστικές ή εισαγγελικές Αρχές.

Τα εντεταλμένα όργανα της Ρ.Α.Ε. ασκούν τις οριζόμενες στην παρούσα παράγραφο αρμοδιότητές τους μόνον εφόσον δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από την Ολομέλεια αυτής ή σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης από τον Πρόεδρο αυτής.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΕΗ Α.Ε.

Άρθρο 3

Προσλήψεις προσωπικού αορίστου χρόνου

1. Οι προσλήψεις πάσης φύσεως προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε. με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου γίνονται στο πλαίσιο της πολιτικής προσλήψεων που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών. Οι προσλήψεις διενεργούνται ύστερα από δημόσια προκήρυξη, η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας μετά από έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και δημοσιεύεται σε κάθε περίπτωση στην ιστοσελίδα της, με την οποία καθορίζονται ενδεικτικά:

- α) Ο αριθμός ανά κατηγορία και ειδικότητα του προσωπικού που θα προσληφθεί.
- β) Τα απαιτούμενα κατά κατηγορία / ειδικότητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.
- γ) Τα κριτήρια επιλογής και η μοριοδότησή τους.
- δ) Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο τρόπος υποβολής τους και η υπηρεσία υποδοχής τους.
- ε) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής τους.
- στ) Η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής υποψηφίων, συμπεριλαμβανομένης τυχόν συνέντευξης, η διαδικασία σύνταξης των πινάκων κατάταξης, τα αρμόδια όργανα, η διαδικασία ελέγχου νομιμότητας των πινάκων κατάταξης και η ολοκλήρωση της διαδικασίας.
- ζ) Το δικαίωμα άσκησης ένστασης, ο τρόπος και ο χρόνος άσκησης της και το όργανο εξέτασής της.

2. Οι προβλέψεις της Προκήρυξης και ιδίως τα στοιχεία α' έως ζ' της παραγράφου 1 του παρόντος καθορίζονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής νομοθετικής διάταξης, καθώς και χωρίς έγκριση από την Επιτροπή της ΠΥΣ 33/2006 όπως ισχύει, τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ισότητας, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις εσωτερικές διαδικασίες της εταιρείας.

3. Η Προκήρυξη αποστέλλεται στον Α.Σ.Ε.Π., το οποίο εγκρίνει ή τροποποιεί αυτήν μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την περιέλευση σε αυτό του σχεδίου προκήρυξης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π..

4. Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από τριμελή τουλάχιστον Επιτροπή, συγκροτούμενη με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε. Η Επιτροπή συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της. Κατά των πινάκων αυτών ασκείται ένσταση μόνο για λόγους νομιμότητας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επομένη της καταχώρισης αυτών στην ιστοσελίδα της ΔΕΗ. Οι ενστάσεις εξετάζονται από Επιτροπή Ενστάσεων, συγκροτούμενη με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή Ενστάσεων καταρτίζει και τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, τον οποίο αποστέλλει στο Α.Σ.Ε.Π. για έλεγχο εντός δέκα (10) ημερών από την κατάρτισή του. Το Α.Σ.Ε.Π., αφού ελέγξει τη νομιμότητα του οριστικού πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες κυρώνει αυτόν και τον επιστρέφει στη ΔΕΗ Α.Ε. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των είκοσι (20) ημερών, τεκμαίρεται η έγκριση από το Α.Σ.Ε.Π. του οριστικού πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων.

5. Οι συμβάσεις αορίστου χρόνου που καταρτίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο διέπονται από τις κείμενες κάθε φορά διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις σχέσεις εργοδότη και εργαζόμενου στον ιδιωτικό τομέα και από τις διατάξεις της προκήρυξης, κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα στην επιχείρηση Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή από τον Κανονισμό Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ ή από οποιαδήποτε άλλη επιχειρησιακή συμφωνία, ρύθμιση ή συνθήκη, ιδίως ως προς τις αποδοχές των νεοπροσλαμβανόμενων, τις άδειες, τις κάθε είδους προσαυξήσεις των αποδοχών, τα επιδόματα και λοιπές παροχές, καθώς και τους όρους και τη διαδικασία των απολύσεων. Ειδικότερα, συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου των προσλαμβανόμενων που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, μπορούν να καταγγέλλονται σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας.

6. Στη ΔΕΗ Α.Ε. δεν εφαρμόζεται οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ή του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ ή οποιασδήποτε άλλης επιχειρησιακής συμφωνίας ή ρύθμισης, όπως και εάν εκάστοτε ισχύσει, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Η πλήρωση θέσεων προσωπικού στη ΔΕΗ Α.Ε. εξαιρείται από τις ρυθμίσεις των διατάξεων των παραγράφων 1, 4, 5 και 6 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), των παραγράφων 20 α, 21 και 22 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), των παραγράφων 8, 9 και 10 του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 (Α' 66), της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του ν. 4038/2012 (Α' 14) και της παραγράφου 20 του άρθρου 14 του ν. 2266/1994 (Α' 218), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 2839/2000 (Α' 196).

Άρθρο 4

Προσλήψεις προσωπικού ορισμένου χρόνου

1. Η πλήρωση οργανικών θέσεων Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, Γενικών Διευθυντών, Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών / Διευθυντών Κλάδων γίνεται

κατόπιν δημόσιας προκήρυξης με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΔΕΗ Α.Ε. με συμβάσεις ορισμένου χρόνου μέχρι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης άπαξ. Η διαδικασία πρόσληψης και η πολιτική αποδοχών των στελεχών εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση μετά από εισήγηση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών. Με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται τα κριτήρια πρόσληψης, η διάρκεια, οι αποδοχές και οι λοιποί όροι των σχετικών συμβάσεων. Στη διαδικασία δύναται να συμμετέχει προσωπικό της εταιρείας και υποψήφιοι εκτός εταιρείας. Σε περίπτωση πλήρωσης της θέσης από προσωπικό της εταιρείας, οι αποδοχές της παρούσας παραγράφου δεν διατηρούνται μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του στελέχους από τη θέση. Ειδικά οι θέσεις Βοηθών Διευθυντών/ Διευθυντών Κλάδων που δύναται να καλύπτονται κατά την παρούσα παράγραφο δεν μπορεί να υπερβαίνουν ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των σήμερα προβλεπόμενων θέσεων των Βοηθών Διευθυντών / Διευθυντών Κλάδων αντίστοιχα.

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176) δεν έχει εφαρμογή στις αμοιβές των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της εταιρείας που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος.

3. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παράγραφο 1, οι προσλήψεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της ΔΕΗ Α.Ε. γίνεται για κάλυψη προσκαιρών, παροδικών ή εποχιακών αναγκών με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΔΕΗ Α.Ε. Η διάρκεια της απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Μετά το πέρας του ως άνω χρόνου απασχόλησης, οι συμβάσεις αυτές λύονται αυτοδίκαια, χωρίς καμία προειδοποίηση ή διατύπωση και χωρίς αποζημίωση. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση οριστού χρόνου είναι άκυρες.

4. Στη ΔΕΗ Α.Ε. παύει να ισχύει και να εφαρμόζεται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη περί προσλήψεων προσωπικού, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με την εξαίρεση της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 2244/1994 (Α' 168).

5. Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 2244/1994, όπως ισχύει, και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 9 του ν. 2941/2001 (Α' 201).

Άρθρο 5 **Επιτροπή Προσλήψεων και Αμοιβών**

1. Στη ΔΕΗ Α.Ε. συνιστάται και συγκροτείται Επιτροπή Αμοιβών και Προσλήψεων με μετασχηματισμό της υφιστάμενης Επιτροπής Αμοιβών. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της εταιρείας, ανεξάρτητα από αυτήν, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3016/2002 (Α' 110). Η θητεία των μελών είναι τριετής και δύναται να ανανεωθεί μία φορά, παύει δε με την καθ' οιονδήποτε τρόπο απώλεια της ιδιότητας του μέλους Δ.Σ.

2. Έργο της Επιτροπής είναι:

(α) η εισήγηση προς στο Διοικητικό Συμβούλιο για τον καθορισμό της πολιτικής προσλήψεων προσωπικού οριστού χρόνου της εταιρείας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού της Προγράμματος,

(β) η εισήγηση προς στο Διοικητικό Συμβούλιο για τον καθορισμό της διαδικασίας πρόσληψης των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, των Γενικών Διευθυντών, των Διευθυντών και των Βοηθών Διευθυντών/Διευθυντών Κλάδων της εταιρείας, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος,

(γ) η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση από τη Γενική Συνέλευση της πολιτικής αποδοχών κατά τα άρθρα 110 - 112 του ν. 4548/2018 (Α' 104):

i) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, και

ii) των Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, των Γενικών Διευθυντών, των Διευθυντών και των Βοηθών Διευθυντών / Διευθυντών Κλάδων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 παράγραφος 1 και 4 παράγραφος 2 του παρόντος.

3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής, με τον οποίο ρυθμίζονται ενδεικτικά θέματα συγκρότησης, καθεστώτος των μελών, ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σύγκλησης, διεξαγωγής συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της.

Άρθρο 6 **Προγράμματα εθελουσίας εξόδου προσωπικού**

Στη ΔΕΗ Α.Ε. και στον ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., στη ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε., στη ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ Α.Ε. και στη ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ Α.Ε. δύναται να εφαρμόζονται, με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της αντίστοιχης εταιρείας, στοχευμένα προγράμματα εθελουσίας εξόδου του προσωπικού, με βάση καθορισμένα κριτήρια, ιδίως για συγκεκριμένες κατηγορίες/ειδικότητες ή για συγκεκριμένες υπηρεσιακές μονάδες και με επιβάρυνση της εταιρείας. Με τις ανωτέρω αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και το ύψος του οικονομικού κινήτρου που θα καταβάλλεται για την οικειοθελή αποχώρηση του προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, το πλήθος των ωφελουμένων και τα χαρακτηριστικά της προς έξοδο κατηγορίας.

Άρθρο 7 **Μετακινήσεις προσωπικού εντός Ομίλου**

1. Το προσωπικό της ΔΕΗ Α.Ε. και των ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε., ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ Α.Ε. και ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ Α.Ε. δύναται να μεταφέρεται από και προς τη ΔΕΗ και τις ως άνω εταιρείες, σε κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχης ή παρεμφερούς κατηγορίας/ειδικότητας με αυτήν που ανήκει ο μεταφερόμενος, με βάση τα τυπικά προσόντα που κατέχει, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών του παρόντος άρθρου αποστέλλουν τα αιτήματά τους με τις ανάγκες για κάλυψη θέσεων με μεταφορά προσωπικού, συνοδευόμενα από έκθεση αναφορικά με το υπηρετούν προσωπικό, τις εκτιμώμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης και τις τυχόν τρέχουσες διαδικασίες προ-

σλήψεων. Τα αιτήματα πρέπει να αναφέρουν το σύνολο των οργανικών θέσεων για την κατηγορία / ειδικότητα που αφορά το αίτημα, καθώς και το σύνολο των κενών θέσεων στην ζητούμενη κατηγορία / ειδικότητα.

3. Η διαδικασία της μεταφοράς εκκινεί με την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την εταιρεία προς το προσωπικό της και ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας υποδοχής, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και στην εταιρεία προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, ιδίως εάν η διαδικασία πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποβεί άγονη, η εταιρεία προέλευσης διατηρεί το δικαίωμα μεταφοράς προσωπικού κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή.

4. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ Α.Ε. ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης, διαδικασίας και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μεταφοράς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 8

Μεταφορά προσωπικού στο Δημόσιο

1. Το προσωπικό της ΔΕΗ και των ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε., ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ Α.Ε. και ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ Α.Ε. δύναται να μεταφέρεται με την ίδια σχέση εργασίας σε υπηρεσίες, φορείς ή νομικά πρόσωπα του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και σε εταιρείες του ν. 3429/2005 (Α' 314), στις οποίες το Δημόσιο κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου κατά τον χρόνο διενέργειας της μεταφοράς, μετά από σχετική Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και πρόσκληση του προσωπικού για εκδήλωση ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην κοινή υπουργική απόφαση του παρόντος άρθρου. Για τον σκοπό αυτόν το Υπουργείο Εσωτερικών συγκεντρώνει τα αιτήματα των φορέων για την πλήρωση θέσεων από το προσωπικό που εκδήλωσε ενδιαφέρον για μεταφορά και στη συνέχεια, κατόπιν αξιολόγησης των αιτημάτων των φορέων με βάση τις προτεραιότητες στελέχωσης του Δημοσίου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, με την οποία καθορίζονται οι προς πλήρωση θέσεις.

2. Η μεταφορά του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

3. Η μεταφορά διενεργείται σε κενή ή συνιστώμενη με την απόφαση της μεταφοράς θέση συναφούς ή παρεμφερούς κλάδου ή κατηγορίας ή ειδικότητας, εφόσον ο εργαζόμενος κατέχει τα τυπικά προσόντα του κλάδου, της κατηγορίας ή της ειδικότητας όπου μεταφέρεται. Εφόσον ο εργαζόμενος συναινεί, η μεταφορά του μπορεί να γίνεται και σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν αντίστοιχες κενές θέσεις, η μεταφορά γίνεται σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση

αντίστοιχη των τυπικών προσόντων του μεταφερόμενου. Η προσωποπαγής θέση καταργείται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση αυτού που την κατέχει.

4. Οι μεταφερόμενοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο κατατάσσονται σε βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο ανάλογα με τον χρόνο υπηρεσίας τους, ο οποίος έχει διανυθεί στον φορέα προέλευσης με τα τυπικά προσόντα της κατηγορίας, στην οποία μεταφέρονται. Όποιος μεταφέρεται σε κατώτερη κατηγορία κατατάσσεται στον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο της νέας κατηγορίας με βάση τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας του. Η μεταφορά σε κάθε περίπτωση γίνεται χωρίς να διατηρείται τυχόν διαφορά αποδοχών.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης, διαδικασίας και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση μεταφοράς, τα κριτήρια της μεταφοράς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 9

Πολιτική προμηθειών

1. Με Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που συγκαλείται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στην Επιτροπή Ελέγχου που λειτουργεί στη ΔΕΗ δυνάμει του ν. 4449/2017 (Α' 7) προστίθενται δύο (2) μέλη, που επιλέγονται από κατάλογο προσώπων με αποδεδειγμένη εμπειρία στον τομέα των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και είναι ανεξάρτητα από την εταιρεία, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002 (Α' 110). Η θητεία των μελών είναι τριετής και δύναται να ανανεωθεί μία φορά, ως προς δε τα μέλη Δ.Σ., η θητεία παύει με την καθ' οιονδήποτε τρόπο απώλεια της ιδιότητας του μέλους Δ.Σ. της ΔΕΗ.

2. Έργο της Επιτροπής, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 44 του ν. 4449/2017 είναι:

(α) Ο έλεγχος και η παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών σε δειγματοληπτική βάση.

(β) Η υποβολή ετήσιας αναφοράς προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την απόδοση της λειτουργίας ανάθεσης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών της Εταιρείας, βάσει συγκεκριμένων δεικτών, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, τη μείωση των συναφών κινδύνων και τη σύνδεση της λειτουργίας Προμηθειών με την εταιρική στρατηγική και πολιτικές.

(γ) Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τροποποιήσεις του Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και εν γένει για μέτρα βελτίωσης της απόδοσης της λειτουργίας Προμηθειών της εταιρείας.

Για την εκτέλεση του έργου της τα μέλη της Επιτροπής έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση των σχετικών φακέλων, εγγράφων ή στοιχείων της εταιρείας.

3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής, με τον οποίο ρυθμίζονται ενδεικτικά θέματα συγκρότησης, καθεστώτος των μελών, ασυμβιβάστων και κωλυμάτων, σύγκλησης, διεξαγωγής συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της.

4. Η ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών της ΔΕΗ Α.Ε. άνω και κάτω των χρηματικών ορίων των Οδηγιών 2014/24 και 2014/25 για τις δημόσιες συμβάσεις, γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών της εταιρείας, κατά παρέκκλιση από την κείμενη νομοθεσία για την ανάθεση, την εκτέλεση και την έννομη προστασία κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου εκκινεί από τη συγκρότηση σε σώμα της νέας Επιτροπής Ελέγχου κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Στη ΔΕΗ Α.Ε. δεν εφαρμόζεται η υπ' αριθμ. 129/2534 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 108/04.02.2010) «Καθορισμός δικαιούχων χρήσης και ανώτατου ορίου κυβισμού Κρατικών Αυτοκινήτων και άλλες ρυθμίσεις σχετικές με τα Κρατικά Αυτοκίνητα.».

Άρθρο 10

Εφαρμογή σε θυγατρικές ΔΕΗ

Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 5 και 9 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλογικά και στις θυγατρικές της ΔΕΗ Α.Ε., ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.

Άρθρο 11

Προσαρμογή ειδικού τιμολογίου προσωπικού

1. Ειδικό τιμολόγιο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας δύναται να εφαρμόζεται στο προσωπικό και στους συνταξιούχους της ΔΕΗ Α.Ε., των θυγατρικών της και του ΑΔΜΗΕ Α.Ε., για την τιμολόγηση αποκλειστικά της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας όπου εφαρμόζονται χρεώσεις προμήθειας. Σε κάθε περίπτωση, η εκ της εφαρμογής του ανωτέρω ειδικού τιμολογίου προκύπτουσα έκπτωση στη χρέωση των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας δεν δύναται να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%). Οι ρυθμιζόμενες χρεώσεις δεν καταλαμβάνονται από την έκπτωση του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου μόνου της ΠΥΣ 127/1990 (Α' 147) καταργείται. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος παύει να ισχύει και να εφαρμόζεται οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη απόφασης της ΔΕΗ, Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ ή οποιασδήποτε άλλης συλλογικής συμφωνίας ή ρύθμισης, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

3. Η ισχύς του παρόντος άρθρου ξεκινά την 01.01.2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΜΑΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Άρθρο 12

Μεταβίβαση απαιτήσεων

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Η διαχείριση των απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που χορηγούνται ή έχουν χορηγηθεί από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, όπως και των απαιτήσεων εταιρειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργει-

ας, εκτός των αναφερόμενων στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 4261/2014 (Α' 107) ανατίθεται στους κατωτέρω, ως προς μεν τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικά, ως προς δε τις εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά:».

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Η μεταβίβαση απαιτήσεων από πιστώσεις και δάνεια που έχουν χορηγήσει ή χορηγούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, όπως και απαιτήσεων εταιρειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, πλην της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 4261/2014 (Α' 107), μπορεί να λάβει χώρα μόνο λόγω πώλησης, δυνάμει σχετικής έγγραφης συμφωνίας, σύμφωνα και με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 3, προς τους κατωτέρω, ως προς μεν τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα αποκλειστικά, ως προς δε τις εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δυνητικά:».

Άρθρο 13

Εναλλαγή στην Καθολική Υπηρεσία Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η παράγραφος 4 του άρθρου 58 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται και προστίθενται παράγραφοι 5, 6 και 7 ως εξής:

«4. Η επιλογή του Προμηθευτή ή των Προμηθευτών που θα παρέχουν την Καθολική Υπηρεσία γίνεται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τη Ρ.Α.Ε. έως την 31.07.2012, για την πρώτη εφαρμογή. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, τα κριτήρια και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

5. Σε περίπτωση που η ανταγωνιστική διαδικασία αποβεί άγονη, ως πάροχοι της Καθολικής Υπηρεσίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας οι πέντε (5) Προμηθευτές με το μεγαλύτερο συνολικό μερίδιο της αγοράς στο διασυνδεδεμένο σύστημα, βάσει των δηλώσεων φορτίου που έχουν υποβάλει οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελληνικό Χρηματιστήριο Α.Ε. κατά τον προηγούμενο μήνα της έκδοσης της σχετικής απόφασης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξειδικούνται οι όροι, προϋποθέσεις και κριτήρια, η διαδικασία επιλογής των παρόχων της ανωτέρω υπηρεσίας, ο τρόπος επιμερισμού των πελατών σε καθεστώς Καθολικής Υπηρεσίας μεταξύ των Προμηθευτών κατ' αναλογία του αριθμού των μετρητών που εκπροσωπεί έκαστος εκ των Προμηθευτών, ο χρόνος έναρξης της παροχής της υπηρεσίας, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

6. Ο Προμηθευτής ή οι Προμηθευτές, που θα επιλεγούν σύμφωνα με τις παραγράφους 4 ή 5, παρέχουν τις υπηρεσίες Καθολικής Υπηρεσίας για περίοδο δύο (2) ετών είτε από την κατακύρωση είτε από την ανάληψη της υποχρέωσης παροχής της υπηρεσίας, βάσει της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5.

7. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου δεν θίγει την ισχύ των ήδη εκδοθεισών, από την πρώτη εφαρμογή της διάταξης, αποφάσεων της Ρ.Α.Ε. που αφορούν την ανάθεση υπηρεσιών Καθολικής Υπηρεσίας.».

Άρθρο 14 Εγγυήσεις Δήμων για οφειλές επιχειρήσεων Ο.Τ.Α.

Οι Δήμοι ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για οιαδήποτε οφειλή δημιουργηθεί από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου από λογαριασμούς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου οποιασδήποτε επιχείρησης Ο.Τ.Α., την οποία οι ανωτέρω Δήμοι έχουν συστήσει ή στην οποία συμμετέχουν, κατά το άρθρο 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), των Δήμων υποχρεωμένων προς τούτο να προσχωρήσουν ως εγγυητές στη σχετική σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 15 Μείωση Νυχτερινού Τιμολογίου

Οι μοναδιαίες χρεώσεις (σε ευρώ / MWh) του ανταλλάγματος για την παροχή των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) που αφορούν την 2η και 3η κλίμακα της κατηγορίας Καταναλωτών «Οικιακής Χρήσης ΧΤ (Καταναλώσεις Νύχτας)» του πίνακα της παραγράφου 1α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), ως ισχύει, τροποποιούνται ως εξής:

1601-2000 kWh/τετραμηνία	15,00
2001-ΑΝΩ kWh/τετραμηνία	30,00

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι προβλέψεις της παραγράφου 1α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012, ως ισχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΠΑ Α.Ε. ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Άρθρο 16 Τροποποίηση των άρθρων 80ΣΤ επ. του ν. 4001/2011

Τα άρθρα 80ΙΑ, 80ΙΓ, 80ΙΔ του ν. 4001/2011 καταργούνται και τα άρθρα 80ΣΤ, 80Ζ, 80 Η, 80 Ι αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 80ΣΤ Πιστοποίηση Διαχωρισμένων Διαχειριστών Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

1. Κάθε υποψήφιος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Ρ.Α.Ε. τη συμμόρφωσή του στις διατάξεις του παρόντος νόμου και να ζητήσει τη χορήγηση πιστοποίησης. Η αίτηση πιστοποίησης συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στο άρθρο 80Η, και καταχωρίζεται στο Μητρώο αιτήσεων πιστοποίησης της Ρ.Α.Ε. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται τα ειδικότερα έγγραφα και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση του υποψήφιου διαχειριστή. Η Ρ.Α.Ε. μπορεί να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την υποβληθείσα αίτηση.

2. Η Ρ.Α.Ε. μπορεί να ζητήσει από τον υποψήφιο διαχειριστή να υποβάλει, μέσα σε προθεσμία που του τάσσει, κάθε πληροφορία ή στοιχείο σχετικά με την τήρηση των όρων πιστοποίησης και να ζητήσει με αιτιολογημένη

απόφασή της τη λήψη μέτρων για τη συμμόρφωση του υποψήφιου διαχειριστή με τους όρους αυτούς. Μετά τη γνωστοποίηση από τον υποψήφιο διαχειριστή της συμμόρφωσής του με τις υποδείξεις της, η Ρ.Α.Ε. ενεργεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3.

3. Η Ρ.Α.Ε. εκδίδει απόφαση σχετικά με την αίτηση του διαχειριστή μέσα στην αποκλειστική προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Η Ρ.Α.Ε. δύναται επιπρόσθετα να εναντιωθεί σε περίπτωση απόκτησης ελέγχου ή αύξησης της συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου εφ' όσον ιδίως κρίνει ότι τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η Ρ.Α.Ε. δεν εκφράσει αντιρρήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2, μέσα στην προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρούσας, η αίτηση του διαχειριστή θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Κάθε Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου υποχρεούται να γνωστοποιεί αμελλητί στη Ρ.Α.Ε. κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του στις διατάξεις του άρθρου 80Ε.

5. Η Ρ.Α.Ε. τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που τίθενται υπόψη της κατά τη διαδικασία πιστοποίησης του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 80Ζ

Υφιστάμενες συμμετοχές και δικαιώματα

1. Οι παράγραφοι 1, 2 και 5 του άρθρου 80Ε δεν εφαρμόζονται σε πρόσωπο ή πρόσωπα που, κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του ν. 4602/2019 (Α' 45), κατέχουν ποσοστό στο μετοχικό κεφάλαιο ή δικαιώματα ψήφου σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή σε εταιρεία που έχει στην κυριότητα ή στον έλεγχο της Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου και ασκούν άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή ασκούν οποιοδήποτε δικαίωμα ή συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο επιχείρησης που ασκεί στην Ελλάδα οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται να αποκτήσουν άλλες μετοχές ή δικαιώματα ψήφου εφόσον προσκρούουν στις απαγορεύσεις του άρθρου 80Ε του παρόντος.

3. Αν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μεταβιβάσουν τις μετοχές ή τα δικαιώματα ψήφου που κατέχουν σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, ο νέος κύριος πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 80Ε.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και ως προς τις μετοχές ή τα δικαιώματα ψήφου που αποκτώνται από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου ή σε εταιρεία που έχει στην κυριότητα ή στον έλεγχο της Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου λόγω εταιρικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που αποκτούν οι υφιστάμενοι μέτοχοι της ΔΕΠΑ Α.Ε στις επωφελούμενες εταιρείες μετά την ολοκλήρωση του εταιρικού μετασχηματισμού, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 80 Ι.

5. Οι Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου στους οποίους συμμετέχουν ή κατέχουν δικαιώματα ψήφου τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 3 πιστοποιούνται, σύμφωνα με το άρθρο 80ΣΤ.

Άρθρο 80Η

Απόκτηση ή αύξηση συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

1. Κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει, μεμονωμένα ή σε σύμπραξη με άλλα πρόσωπα, συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τη Ρ.Α.Ε. και να κοινοποιήσει σε αυτήν το ποσοστό της συμμετοχής του. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και όταν αυξάνεται ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου που κατέχει ένα πρόσωπο στον Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που, σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104) μπορεί να εξομοιωθούν με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το ίδιο πρόσωπο, να φτάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του είκοσι (20%), τριάντα τρία (33%) ή πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου ή ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου να καθίσταται θυγατρική του προσώπου που αποκτά τη συμμετοχή.

2. Για τις συμμετοχές που αποκτώνται από νομικά πρόσωπα, η Ρ.Α.Ε. μπορεί να:

α) ζητεί πληροφορίες για την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά πρόσωπα που προτίθενται να αυξήσουν ή να αποκτήσουν συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου,

β) επιβάλλει την υποχρέωση να της γνωστοποιείται οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην ταυτότητα αυτών των φυσικών ή νομικών προσώπων.

3. Μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της απόκτησης ή της αύξησης συμμετοχής, η Ρ.Α.Ε. υποχρεούται να:

α) εγκρίνει τη συμμετοχή,

β) εκκινήσει τη διαδικασία πιστοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 19, εφόσον εκτιμά ότι, εξαιτίας της απόκτησης συμμετοχής στον Διαχωρισμένο Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου καθίσταται αναγκαία η επανεκτίμηση της πλήρωσης των κριτηρίων του άρθρου 80Ε,

γ) εναντιωθεί εφόσον η συμμετοχή συνεπάγεται την απόκτηση άμεσου ή έμμεσου ελέγχου ή την άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος σε Διαχειριστές Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα παραγωγής ή προμήθειας φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας κατά παράβαση του άρθρου 80Ε.

4. Σε περίπτωση απόκτησης ελέγχου, άμεσα ή έμμεσα ή αύξησης της συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προέρχονται από τρίτη χώρα, η Ρ.Α.Ε. μπορεί να εναντιωθεί αν η απόκτηση ελέγχου ή η αύξηση της συμμετοχής σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Χώρας ή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Αν αποκτηθεί η συμμετοχή ή αυξηθεί η ήδη υφιστάμενη συμμετοχή χωρίς να ανακοινωθεί εκ των προτέρων στη Ρ.Α.Ε. ή χωρίς να εγκριθεί η απόκτηση ή η αύξησή της ή αν δεν γνωστοποιηθεί στη Ρ.Α.Ε. η μεταβολή της ταυτότητας του φυσικού ή νομικού προσώπου που ελέγχει νομικό πρόσωπο με συμμετοχή σε Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, παύει αυτοδικαίως να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τη συμμετοχή του προσώπου. Σε όσους παραβαίνουν την υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης της απόκτησης ή της αύξησης ήδη υφιστάμενης συμμετοχής, η Ρ.Α.Ε. επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 36.

Άρθρο 80 Ι

Εταιρικός μετασχηματισμός της ΔΕΠΑ Α.Ε.

1. Η ΔΕΠΑ Α.Ε. προβαίνει σε μερική διάσπαση του κλάδου υποδομών και σε απόσχιση του κλάδου διεθνών έργων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους όρους του παρόντος και του ν. 4601/2019 (Α' 44), εξαιρουμένων:

(α) των διατάξεων του ν. 4601/2019 βάσει των οποίων ευθύνονται οι επωφελούμενες εταιρίες για υποχρεώσεις της διασπώμενης ή/και στην διασπώμενη για υποχρεώσεις των επωφελούμενων και

(β) του άρθρου 65 του ν. 4601/2019. Η μερική διάσπαση του κλάδου υποδομών και η απόσχιση του κλάδου διεθνών έργων, αντιστοίχως, διέπεται επίσης από τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104) και της παραγράφου 4 του άρθρου 5 και του ν. 2859/ 2000 (Α' 248). Επίσης, η μερική διάσπαση του κλάδου υποδομών διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και η απόσχιση του κλάδου διεθνών έργων διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 52 παράγραφου 1 έως 5 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Στη μερική διάσπαση του παρόντος άρθρου δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως κλάδος υποδομών νοείται το σύνολο των δραστηριοτήτων υποδομών της υφιστάμενης ΔΕΠΑ Α.Ε., στις οποίες περιλαμβάνονται οι παρακάτω υπό (α) έως και (δ) αναφερόμενες δραστηριότητες, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα περιληφθεί στο σχέδιο διάσπασης και στη λογιστική κατάσταση κλάδου στην οποία το σχέδιο αυτό βασίζεται:

α) οι συμμετοχές της ΔΕΠΑ Α.Ε. στις εταιρείες διαχείρισης των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου Αττικής (ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. - ΕΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.), Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας (ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε. - ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.) και λοιπής Ελλάδας (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ Α.Ε. - ΔΕΔΑ Α.Ε.),

β) η κυριότητα της ΔΕΠΑ Α.Ε. επί των παγίων των Δικτύων Διανομής,

γ) το δίκτυο οπτικών ινών που ανήκει στην κυριότητα της ΔΕΠΑ Α.Ε.,

δ) δικαιώματα και υποχρεώσεις της ΔΕΠΑ Α.Ε. αναφορικά με την ανάπτυξη, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων υποδομής δικτύων διανομής συμπεριλαμβανομένων σχετικών έργων συμπιεσμένου φυσικού αερίου ή μικρής κλίμακας ΥΦΑ, εξαιρουμένων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε διεθνή έργα, όπως

δεσμεύσεις ποσοτήτων στο διασυνδεδημένο αγωγό Ελλάδας - Βουλγαρίας (IGB) ή στο πλωτό τερματικό αεριοποίησης ΥΦΑ (FSRU) στην Αλεξανδρούπολη.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως κλάδος διεθνών έργων νοείται το σύνολο των δραστηριοτήτων που διατηρεί η υφιστάμενη ΔΕΠΑ Α.Ε. είτε απευθείας είτε μέσω των θυγατρικών εταιρειών της, στις οποίες περιλαμβάνονται οι κατωτέρω αναφερόμενες δραστηριότητες, καθώς και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα περιληφθεί στο σχέδιο διάσπασης και στη λογιστική κατάσταση κλάδου, στην οποία το σχέδιο αυτό βασίζεται.

Η συμμετοχή της ΔΕΠΑ Α.Ε. στα εξής διεθνή έργα:

(αα) τα έργα που αναπτύσσονται από την Υ.Α.Φ.Α. ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., στην οποία συμμετέχει άμεσα η ΔΕΠΑ Α.Ε., και περιλαμβάνουν τη διασύνδεση Ελλάδας - Ιταλίας (IGI) και τον αγωγό Eastern Mediterranean Pipeline (EastMed),

(ββ) τα έργα που αναπτύσσονται από την ICGB AD, στην οποία συμμετέχει έμμεσα η ΔΕΠΑ Α.Ε. δια της Υ.Α.Φ.Α. ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε., και περιλαμβάνουν το διασυνδεδημένο αγωγό Ελλάδας - Βουλγαρίας (IGB) και

(γγ) τα έργα που πρόκειται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο της οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης μελλοντικής συμμετοχής της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε εταιρείες που έχουν ως σκοπό την ανάπτυξη, την κατασκευή ή τη διαχείριση έργων υποδομών διασύνδεσης με γειτονικές χώρες.

4. Στο πλαίσιο της μερικής διάσπασης, η ΔΕΠΑ Α.Ε., η οποία αποτελεί τη διασπώμενη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 56 του ν. 4601/2019, μεταβιβάζει τον κλάδο υποδομών σε νέα εταιρεία με την επωνυμία ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε., η οποία αποτελεί την επωφελούμενη εταιρεία, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο.

5. Στο πλαίσιο της απόσχισης, η ΔΕΠΑ Α.Ε., η οποία αποτελεί τη διασπώμενη εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 4601/2019, μεταβιβάζει τον κλάδο διεθνών έργων σε νέα εταιρεία με την επωνυμία ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., η οποία αποτελεί την επωφελούμενη εταιρεία, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο.

6. Η ΔΕΠΑ Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και της απόσχισης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος, μετονομάζεται σε ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. και διατηρεί είτε απευθείας είτε μέσω των θυγατρικών εταιρειών της τον κλάδο εμπορίας, ήτοι το σύνολο των δραστηριοτήτων προμήθειας και εμπορίας της υφιστάμενης ΔΕΠΑ Α.Ε., στις οποίες περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο οι υπό (α) έως και (θ) αναφερόμενες δραστηριότητες:

α) η συμμετοχή της ΔΕΠΑ Α.Ε. στην ΕΠΑ Αττικής Α.Ε.,

β) η εισαγωγή φυσικού αερίου στη Χώρα (είτε μέσω αγωγών είτε ΥΦΑ) μέσω των μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας της ΔΕΠΑ Α.Ε. είτε από οποιαδήποτε άλλη πηγή,

γ) προμήθεια φυσικού αερίου μέσω ή εκτός Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου,

δ) η εισαγωγή, προμήθεια και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας,

ε) ο ανεφοδιασμός οχημάτων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο μέσω ιδιόκτητων πρατηρίων ή μέσω συνεργαζόμενων δικτύων πρατηρίων, συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών συμβάσεων, και τη χρήση του εμπορικού σήματος «FISIKON»,

στ) η προμήθεια τελικών πελατών, μη συνδεδεμένων σε Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου ή στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ή σε Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ), με συμπιεσμένο φυσικό αέριο ή ΥΦΑ, μεταξύ άλλων και για χρήση του φυσικού αερίου ως καυσίμου σε κινητήρες μέσων θαλάσσιας και χερσαίας μεταφοράς,

ζ) η προμήθεια απομακρυσμένων Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και των συνδεδεμένων σε αυτά πελατών,

η) οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα σχετίζεται με την προμήθεια φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε διεθνή έργα, όπως δεσμεύσεις ποσοτήτων στο διασυνδεδημένο αγωγό Ελλάδας - Βουλγαρίας (IGB) ή στο πλωτό τερματικό αεριοποίησης ΥΦΑ (FSRU) στην Αλεξανδρούπολη,

θ) τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μνημόνια συνεργασίας ή συμφωνίες αναφορικά με τη μελλοντική συμμετοχή της ΔΕΠΑ Α.Ε. στην εταιρεία ή στις εταιρείες που έχουν ως σκοπό την κατασκευή, την ανάπτυξη και τη διαχείριση του νέου πλωτού τερματικού αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου (Floating Storage Regasification Unit - FSRU) στην Αλεξανδρούπολη.

Η αρμοδιότητα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της ΔΕΠΑ Α.Ε. που αφορούν τη δραστηριότητα προμήθειας και εμπορίας παραμένει στη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.

7. Το σχέδιο διάσπασης καταρτίζεται, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 74 παράγραφος 2 του ν. 4601/2019.

8. Για τους σκοπούς της μερικής διάσπασης και της απόσχισης συντάσσονται από την υφιστάμενη ΔΕΠΑ Α.Ε. λογιστικές καταστάσεις κλάδου που περιέχουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των αποθεματικών του άρθρου 7 του ν. 2364/1995 (Α' 252) που αφορούν, αντιστοίχως, τους κλάδους υποδομών και διεθνών έργων, και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του σχεδίου διάσπασης ως προς τον αντίστοιχο κλάδο. Κατά τη σύνταξη της λογιστικής κατάστασης κλάδου και τη μεταβίβαση του αντίστοιχου κλάδου στην αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία, κατά περίπτωση, συντάσσεται έκθεση διαπίστωσης της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του κλάδου κατά την ημερομηνία αναφοράς της λογιστικής κατάστασης κλάδου και δεν απαιτείται να πραγματοποιηθεί αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού. Η σύνταξη της έκθεσης διαπίστωσης ανατίθεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.

9. Το μετοχικό κεφάλαιο κάθε μίας από τις επωφελούμενες εταιρείες προσδιορίζεται με βάση τη λογιστική αξία του καθαρού ενεργητικού του μεταβιβαζόμενου διά της μερικής διάσπασης κλάδου ή απόσχισης κλάδου, όπως αυτή προκύπτει από τη λογιστική κατάσταση κλάδου. Το σχέδιο διάσπασης μπορεί να ορίζει ότι μέρος της λογιστικής αξίας του καθαρού ενεργητικού του μεταβιβαζόμενου κλάδου απεικονίζεται σε λογαριασμούς καθαρής θέσης (πλην του μετοχικού κεφαλαίου) της επωφελούμενης εταιρείας, εφόσον υπάρχουν διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης που

δικαιολογούν τη σχετική απεικόνιση. Ως αντάλλαγμα για κάθε μεταβιβαζόμενο κλάδο εκδίδονται από την αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία μετοχές αντίστοιχης ονομαστικής αξίας. Οι μετοχές εκδόσεως της εταιρείας ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, με τη σύστασή της παραδίδονται απευθείας στους μετόχους της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε αναλογία προς τα δικαιώματά τους στο κεφάλαιο της ΔΕΠΑ Α.Ε. Οι μετοχές εκδόσεως της εταιρείας ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. με τη σύστασή της παραδίδονται απευθείας στην ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. και παραμένουν στην κυριότητα αυτής κατ' απώτατο όριο εξήντα (60) ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής δεσμευτικών προσφορών για την απόκτηση των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. Το αργότερο μέχρι και την εξηκοστή (60η) ημέρα ανωτέρω, οι μετοχές που θα κατέχει η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. στη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. θα πρέπει να περιέλθουν στους μετόχους της ΔΕΠΑ Α.Ε. σε αναλογία προς τα δικαιώματά τους στο κεφάλαιο της ΔΕΠΑ Α.Ε. με μείωση του μετοχικού κεφαλαίου σε είδος κατά τα οριζόμενα στον ν. 4548/2018. Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου σε είδος θα ισούται με τη λογιστική αξία των μετοχών που κατέχει η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. στη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 31 παράγραφος 1 του ν. 4548/2018 δεν θα απαιτείται αποτίμηση των εισφορών σε είδος, εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων της παραγράφου 16 του άρθρου 54 του ν. 4172/2013.

10. Η σύσταση κάθε μιας από τις επωφελούμενες εταιρείες απαλλάσσεται από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται στο άρθρο 17 του ν. 1676/1986 (Α' 204), από το τέλος 0,1% υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3959/2011 (Α' 93) και εν γένει από οποιονδήποτε άλλον φόρο, τέλος, εισφορά υπέρ τρίτων ή άλλη επιβάρυνση. Για την εφαρμογή της ανωτέρω απαλλαγής, ως κεφάλαιο σύστασης ορίζεται, κατά περίπτωση, το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο πλέον της θετικής διαφοράς, η οποία ενδέχεται να προκύψει μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης μερικής διάσπασης και απόσχισης κλάδου και μέχρι την ολοκλήρωσή της.

11. Οι μεταβιβάσεις των κλάδων υποδομών και διεθνών έργων, αντιστοίχως, διέπονται από τις εξής ειδικότερες ρυθμίσεις:

α) Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κάθε κλάδου μεταβιβάζονται στην αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία με καθολική διαδοχή, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 70 του ν. 4601/2019. Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως με μόνη την καταχώριση της συμβολαιογραφικής πράξης της διασπώμενης εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 74 του ν. 4601/2019.

β) Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή/και κτηματολογικών γραφείων, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές. Μεταγραφές και λοιπές κατά τις

κείμενες διατάξεις απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων έχουν αποκλειστικά διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε φόρου, τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ άμισθων και έμισθων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου και χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε τέτοιων τελών, δικαιωμάτων ή αμοιβών για την έκδοση των αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α' 275), τα οποία συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης της σύμβασης μερικής διάσπασης στα κτηματολογικά βιβλία, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α' 275), εξαιρουμένου σε κάθε περίπτωση του τέλους χαρτοσήμου επί των πράξεων μεταγραφής. Η σύμβαση διάσπασης η οποία περιλαμβάνει τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα από τη διασπώμενη προς την επωφελούμενη εταιρεία, χωρίς την επισύναψη σε αυτήν κυρωμένων αποσπασμάτων των κτηματολογικών διαγραμμάτων είναι κατά τούτο έγκυρη και παράγει όλες τις έννομες συνέπειές της.

γ) Δεν απαιτείται η υποβολή δηλώσεων φόρου μεταβίβασης ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων δηλώσεων επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου τίτλου που δεν έχει μεταγραφεί, αυτοκινήτων και λοιπών κινητών και βιομηχανικού εξοπλισμού. Για τις ανάγκες σύνταξης της συμβολαιογραφικής πράξης της μερικής διάσπασης και απόσχισης κατά περίπτωση του παρόντος άρθρου χορηγείται στη ΔΕΠΑ Α.Ε. πιστοποιητικό της φορολογικής διοίκησης, με το οποίο βεβαιώνεται ότι τα ακίνητα περιλαμβάνονται στις δηλώσεις Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.), καθώς και του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη, κατά παρέκκλιση του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) αναφορικά με την πιστοποίηση καταβολής του αντίστοιχου φόρου.

δ) Η ΔΕΠΑ Α.Ε. και οι επωφελούμενες εταιρείες απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της πράξης μερικής διάσπασης και απόσχισης κατά περίπτωση της υφιστάμενης ΔΕΠΑ Α.Ε. και μεταβίβασης του κλάδου υποδομών στη ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. και αντιστοίχως του κλάδου διεθνών έργων στη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτών. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή της πράξης μερικής διάσπασης και της απόσχισης κατά περίπτωση και της μεταβίβασης των κλάδων στις επωφελούμενες εταιρείες δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

ε) Κάθε μορφής άδειες, εγκρίσεις, παραχωρήσεις και διοικητικές πράξεις που έχουν χορηγηθεί ή εκδοθεί στη ΔΕΠΑ Α.Ε. και αφορούν μεταβιβαζόμενο κλάδο μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία κατά την ημερομηνία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

της συμβολαιογραφικής πράξης της διασπώμενης εταιρείας, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 74 του ν. 4601/2019 και κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Τα φορολογικά, δικονομικά ή άλλα προνόμια ή δικαιώματα απαλλοτρίωσης υπέρ διασπώμενου κλάδου παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται υπέρ της αντίστοιχης επωφελούμενης εταιρείας.

στ) Εκκρεμείς δίκες που αφορούν μεταβιβαζόμενο κλάδο συνεχίζονται αυτοδικαίως από την αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται για τη συνέχιση ή επανάληψή τους οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους της τελευταίας.

ζ) Διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίοι προκηρύχθηκαν από τη ΔΕΠΑ Α.Ε. πριν από τη διάσπαση και απόσχιση κατά περίπτωση μεταβιβαζόμενου κλάδου και αφορούν δραστηριότητές του, μετά την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και αντιστοίχως της απόσχισης αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από την αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία, ως καθολικό διάδοχο της ΔΕΠΑ Α.Ε.

η) Με την απόφαση της γενικής συνέλευσης της ΔΕΠΑ Α.Ε., με την οποία εγκρίνεται η μερική διάσπαση του κλάδου υποδομών και η απόσχιση του κλάδου διεθνών έργων, τροποποιούνται και οι διατάξεις του καταστατικού της ΔΕΠΑ Α.Ε., εφόσον έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

θ) Η μερική διάσπαση και η απόσχιση δεν μπορούν να κηρυχθούν άκυρες, χωρίς να θίγονται ενδεχόμενες αξιώσεις αποζημίωσης.

ι) Η αρμοδιότητα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της ΔΕΠΑ Α.Ε. που αφορούν τον κλάδο υποδομών μεταβιβάζεται στη ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε.

ια) Η αρμοδιότητα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της ΔΕΠΑ Α.Ε. που αφορούν τον κλάδο διεθνών έργων μεταβιβάζεται στη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε.

ιβ) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων που απεικονίζονται στον ισολογισμό της ΔΕΠΑ Α.Ε., είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», και αφορούν στον κλάδο των υποδομών ή τον κλάδο διεθνών έργων μεταφέρονται στη ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. ή στη ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. αντίστοιχα.

ιγ) Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε από τη ΔΕΠΑ Α.Ε. και αφορά μεταβιβαζόμενο κλάδο και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται στην αντίστοιχη επωφελούμενη εταιρεία προς όφελος ή σε βάρος αυτής. Στα στοιχεία μεταβιβαζόμενου κλάδου περιλαμβάνονται και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί από διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης του καθαρού ενεργητικού (ενεργητικό μείον παθητικό) του κλάδου αυτού, εφόσον έχουν περιληφθεί στην απογραφή του κλάδου που συντάσσεται την ημέρα ολοκλήρωσης της μερικής διάσπασης και απόσχισης κατά περίπτωση.

ιδ) Οι πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία σύνταξης της λογιστικής κατάστασης μεταβιβαζόμενου κλάδου και μέχρι την ολοκλήρωση της μερικής

διάσπασης και αντίστοιχα της απόσχισης και αφορούν τον αντίστοιχο κλάδο θεωρούνται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της ΔΕΠΑ Α.Ε. Το λογιστικό και φορολογικό αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβατικής περιόδου περιλαμβάνεται στο λογιστικό και φορολογικό αποτέλεσμα της ΔΕΠΑ Α.Ε. Η επωφελούμενη εταιρεία μεταφέρει στα βιβλία της με συγκεντρωτικές εγγραφές μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών ισολογισμού του μεταβιβαζόμενου κλάδου, όπως αυτά προκύπτουν την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μερικής διάσπασης και αντίστοιχα της απόσχισης. Μέχρι την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και αντίστοιχα της απόσχισης κλάδου, η ΔΕΠΑ Α.Ε. δεν υποχρεούται σε διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεταβιβαζόμενων κλάδων για φορολογικούς σκοπούς. Η ΔΕΠΑ Α.Ε. υποχρεούται να υποβάλει το αρχείο βεβαιώσεων αποδοχών και αμοιβών και να τηρεί τις υποχρεώσεις των διατάξεων των άρθρων 59, 61, 62 και 64 του ν. 4172/2013 (Α' 167) μέχρι την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και οι επωφελούμενες εταιρίες από την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και αντίστοιχα της απόσχισης και εφεξής.

ιε) Αποθεματικά από την εισφορά του δικαιώματος χρήσης Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου της παραγράφου 21 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995 (Α' 252) ή κατ' εφαρμογή άλλων νόμων, μεταφέρονται μαζί με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία στη ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. ως στοιχεία του κλάδου υποδομών. Τα αποθεματικά αυτά δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά τον χρόνο της μερικής διάσπασης, εφόσον απεικονιστούν σε ειδικούς λογαριασμούς της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. στη φορολογική τους βάση.

ιστ) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2α του άρθρου 99 του ν. 4446/2016 (Α' 240), δεν εφαρμόζεται αν μειωθεί η λογιστική καθαρή θέση της ΔΕΠΑ Α.Ε.

ιζ) Κατά την πραγματοποίηση της μερικής διάσπασης και αντίστοιχα της απόσχισης, οι ζημιές της ΔΕΠΑ Α.Ε. δεν μεταφέρονται στις επωφελούμενες εταιρείες.

12. Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) πωλεί και μεταβιβάζει, σύμφωνα με τον ν. 3986/2011, μετοχές που αντιστοιχούν σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνόλου των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. που περιέχονται στο ΤΑΙΠΕΔ ως αποτέλεσμα της μερικής διάσπασης του παρόντος άρθρου, καθώς και μετοχές που αντιστοιχούν σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνόλου των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ, εξαιρουμένων των μετοχών εκδόσεως ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. Ο χρόνος διάθεσης των μετοχών κάθε μίας από τις εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου προσδιορίζεται από το ΤΑΙΠΕΔ κατά την κρίση του.

13. Η διαδικασία διάθεσης των ανωτέρω μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. και ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. μπορεί να ξεκινήσει πριν από την ολοκλήρωση της μερικής διάσπασης και απόσχισης κατά περίπτωση εκ της υφιστάμενης ΔΕΠΑ Α.Ε. Σε κάθε περίπτωση, η ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταβίβασης τελεί υπό τον όρο της προηγούμενης ολοκλήρωσης της μερικής διάσπασης και απόσχισης του παρόντος άρθρου, καθώς

και της μεταβίβασης του έκτου εδαφίου της παραγράφου 9 του παρόντος.

14. Οι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να συμμορφώνονται με το οικείο ρυθμιστικό και νομοθετικό πλαίσιο, τόσο εθνικό όσο και ευρωπαϊκό. Από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας διάθεσης των ανωτέρω μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. και για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των μετοχών σε τρίτους.

15. Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) μετά την παράδοση σε αυτό των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9 του παρόντος, μεταβιβάζει άνευ ανταλλάγματος προς το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέα που θα υποδείξει το Ελληνικό Δημόσιο, μετοχές που αντιστοιχούν σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνόλου των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε. που περιέρχονται στο ΤΑΙΠΕΔ ως αποτέλεσμα των εταιρικών μετασχηματισμών του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που η μεταβίβαση των μετοχών γίνει στο Ελληνικό Δημόσιο, τα δικαιώματα από τις μετοχές που μεταβιβάζονται ασκούνται από κοινού από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας».

16. Από την έναρξη λειτουργίας των επωφελούμενων εταιρειών και για απώτατο διάστημα μέχρι την εξηκοστή (60η) ημέρα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής δεσμευτικών προσφορών για την απόκτηση των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε. ή της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε., όποιο συμβεί πρώτο, και για τη διευκόλυνση της πλήρους ανάπτυξης των δικών τους υπηρεσιών, η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. μπορεί να υποστηρίξει τη λειτουργία των επωφελούμενων εταιρειών παρέχοντάς τους υπηρεσίες, έναντι εύλογου ανταλλάγματος που θα καλύπτει το πλήρες κόστος παροχής τους και θα εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. Πέραν των ανωτέρω, η παροχή υπηρεσιών μεταξύ των επωφελούμενων και της ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. επιτρέπεται μόνο στο πλαίσιο των ισότιμων σχέσεων που θα έχουν οι επωφελούμενες ή/και η ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. με όλους τους παραγωγούς και προμηθευτές της αγοράς ή τρίτους. Η παροχή των υπηρεσιών της παρούσας παραγράφου επιτρέπεται μόνο εφόσον:

(α) δεν περιορίζει, στρεβλώνει ή παρεμποδίζει τον ανταγωνισμό και

(β) οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έχουν προηγουμένως εγκριθεί από τη Ρ.Α.Ε.».

Άρθρο 17

Τροποποίηση των άρθρων 80 και 80ΙΒ του ν. 4001/2011

1. Το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 80 του ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καταργούνται.

2. Οι παράγραφοι 1 -5 του άρθρου 80ΙΒ καταργούνται και στην παράγραφο 6 του άρθρου αυτού διαγράφεται η φράση «και θα μεταφερθεί στη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της απορρόφησης της παραγράφου 1 του άρθρου 80Ι υπό τον όρο της ολοκλήρωσης της μεταβίβασης των μετοχών της παραγράφου 1 του άρθρου 80ΙΒ μέχρι τις 31.12.2019 άλλως εφαρμόζονται

με ισχύ από 1.1.2020. Οι προθεσμίες αυτές δύνανται να παρατείνονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

Άρθρο 18

Ρυθμίσεις μεταφοράς φυσικού αερίου

1. Στην περίπτωση (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Στις επεκτάσεις του ΕΣΦΑ δύνανται να περιλαμβάνονται και αγωγοί πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης και λοιπός σχετικός εξοπλισμός που συνδέονται με Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 67 του ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο ΕΣΦΑ δύνανται να περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις συμπίεσης Φυσικού Αερίου οι οποίες τροφοδοτούνται απευθείας από αγωγούς Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ Α.Π.Ε.

ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 19

Αποζημίωση παραγωγών Α.Π.Ε.

μέχρι την έναρξη συμμετοχής του Φο.Σ.Ε.Τε.Κ. στην αγορά

Το άρθρο 61 του ν. 4546/2018 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 61

1. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει ή θα συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) πριν από την έναρξη συμμετοχής του Φο.Σ.Ε.Τε.Κ. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, αποζημιώνονται για την ενέργεια που παράγουν οι σταθμοί τους και απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα αναδρομικά από την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσής τους και μέχρι και τις 31.10.2019, η εγγραφή τους στο Μητρώο Συμμετεχόντων που τηρείται από το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ή η σύναψη Σύμβασης Εκπροσώπησης με Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.). Η ως άνω αποζημίωση υπολογίζεται για κάθε μήνα εκκαθάρισης ως το γινόμενο της ενέργειας που παρήγαγε ο κάθε σταθμός και απορροφήθηκε από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα κατά το μήνα εκκαθάρισης με το ενενήντα τοις εκατό (90%) της Τ.Α. που διέπει τη Σ.Ε.Δ.Π. που έχει συνάψει κάθε σταθμός. Οι κάτοχοι των ανωτέρω σταθμών δεν λαμβάνουν κανενός άλλου είδους αποζημίωση για την ενέργεια που παράγουν οι σταθμοί τους και απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή/και το Διασυνδεδεμένο Σύστημα κατά το μεταβατικό διάστημα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση του μεταβατικού διαστήματος, προσδι-

ορίζεται η διαδικασία οριστικής εκκαθάρισης, η μεθόδολογία βάσει της οποίας καθορίζεται η τιμολόγηση, ο διακανονισμός των συναλλαγών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την αποζημίωση κατά το ανωτέρω μεταβατικό διάστημα, ήτοι από την ημερομηνία ενεργοποίησης της σύνδεσης κάθε σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μέχρι και την 31.10.2019.».

Άρθρο 20
Συμμετοχή σταθμών Α.Π.Ε.
στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής
ενέργειας χωρίς λειτουργική ενίσχυση

Μετά το άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Έναρξη λειτουργίας σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εκτός του καθεστώτος στήριξης του ν. 4414/2016

1. Πριν την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 όπως ισχύει, οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης, δύνανται να συμμετέχουν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας, τον Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης Συστήματος) και τα εν ισχύ Εγχειρίδιά τους, χωρίς να συνάπτουν Σύμβαση των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016. Οι κάτοχοι των ανωτέρω σταθμών μπορούν είτε να εγγράφονται στο Μητρώο Συμμετεχόντων που τηρεί η Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. είτε να εκπροσωπούνται από Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) ή από το Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ.) του ν. 4414/2016, όπως ισχύει, σε περίπτωση που αδυνατούν να λάβουν τις υπηρεσίες των Φο.Σ.Ε. Σχετικά με την συμμετοχή των σταθμών αυτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5, 6, 8 και 14 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016.

2. Με την έναρξη λειτουργίας των Αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας που προβλέπονται στον ν. 4425/2016 όπως ισχύει, οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο δύνανται να πραγματοποιούν συναλλαγές στις άνω Αγορές ως Συμμετέχοντες σύμφωνα με τον ν. 4425/2016 ως ισχύει και τους σχετικούς Κανονισμούς, χωρίς να συνάπτουν Σύμβαση των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ως ισχύει. Οι κάτοχοι των ανωτέρω σταθμών μπορούν είτε να εγγράφονται στο Μητρώο Συμμετεχόντων που τηρεί η Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε., είτε να εκπροσωπούνται από Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) ή από τον Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου (Φο.Σ.Ε.Τε.Κ.) του ν. 4414/2016 όπως ισχύει, σε περίπτωση που αδυνατούν να λάβουν τις υπηρεσίες των Φο.Σ.Ε. Σχετικά με την πραγματοποίηση συναλλαγών

στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας από τους σταθμούς αυτούς ως Συμμετέχοντες ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5, 6, 7 και 14 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016.

3. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν ήδη καταρτίσει συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης του ν. 4414/2016 ή συμβάσεις πώλησης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και οι οποίοι δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, δύνανται να συμμετέχουν στην αγορά ή να πραγματοποιούν συναλλαγές ως Συμμετέχοντες στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 ως ισχύει, χωρίς να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο αυτόν, καθώς και τους οικείους Κανονισμούς, εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού. Στην περίπτωση που συμμετέχουν στην αγορά ή πραγματοποιούν συναλλαγές ως Συμμετέχοντες χωρίς να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, επέρχεται αυτοδίκαιη λύση των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου αυτής. Σχετικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ή την πραγματοποίηση συναλλαγών στις Αγορές από τους σταθμούς αυτούς ως Συμμετέχοντες, ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 6, 7, 8 και 14 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 όπως ισχύει. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθοριστούν λεπτομέρειες εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.

4. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν στην ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για μέρος της εγκατεστημένης ή μέγιστης ισχύος παραγωγής ως αναφέρεται στην άδεια παραγωγής και να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση για αυτό το μέρος της ισχύος. Για το υπολειπόμενο μέρος της ισχύος, δύναται να πραγματοποιούν συναλλαγές ως Συμμετέχοντες στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 ως ισχύει και στους σχετικούς Κανονισμούς, χωρίς να συνάπτουν Σύμβαση των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ως ισχύει. Σε κάθε περίπτωση οι υποχρεώσεις συμμετοχής των σταθμών αυτών στην αγορά ισχύουν για τη συνολική ισχύ τους και ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5, 6, 7 και 14 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 όπως ισχύει. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθοριστούν λεπτομέρειες εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.».

Άρθρο 21

Όροι και διαδικασία για χορήγηση
μεμονωμένης ενίσχυσης σε σταθμούς Α.Π.Ε.

Στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016 προστίθεται νέα παράγραφος 12 ως ακολούθως:

«12. Για σταθμούς Α.Π.Ε. ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, καθώς και για συγκροτήματα σταθμών Α.Π.Ε. με κοινό σημείο σύνδεσης με το Σύστημα συνολικής ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, παρέχεται η δυνατότητα εξαιρέσεως από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθρου 7 του παρόντος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις «Κατευθυ-

ντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020)» (Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ΕΕ C200/01).

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται τα επιλέξιμα έργα του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που κατ'ελάχιστο πρέπει να περιλαμβάνονται στο φάκελο της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως ενδεικτικά η αδειοδοτική ωριμότητα, η σύνθεση των τεχνολογιών Α.Π.Ε. του έργου, η εταιρική ή μετοχική σύνθεση του αιτούντος, οι δυνατότητες σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Τα αιτήματα που υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξετάζονται από την Επιτροπή του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, η οποία εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την κοινοποίηση ή μη σχεδίου χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην περίπτωση που η εν λόγω ενίσχυση κριθεί από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως συμβατή με τις αρχές του Ενωσιακού Δικαίου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης. Σε αντίθετη περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την απόρριψη του αιτήματος χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης.

Εφόσον κατά τη διάρκεια αξιολόγησης του αιτήματος σύμφωνα με το παρόν άρθρο ο αιτών συμμετάσχει με επιτυχία στις ανταγωνιστικές διαδικασίες του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την Επιτροπή του άρθρου 12. Σε αυτή την περίπτωση, το αίτημα για χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω απορρίπτεται ως απαράδεκτο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εφόσον έχει προηγηθεί η κοινοποίηση του σχεδίου μεμονωμένης ενίσχυσης, η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.».

Άρθρο 22 **Υβριδικοί Σταθμοί** **στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά**

Το άρθρο 21 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21 **Υβριδικοί Σταθμοί** **στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά**

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται το καθεστώς στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), η διαδικασία χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται το καθεστώς στήριξης και το πλαίσιο σύναψης Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης αδειοδοτημένων σταθμών της ανωτέρω κατηγορίας, μετά από ενδεχόμενη διασύνδεση του Μ.Δ.Ν. με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).

2. Οι Υβριδικοί Σταθμοί που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) μετά τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 στην Εφημερίδα της Κυ-

βερνήσεως εντάσσονται στο καθεστώς στήριξης Υβριδικών Σταθμών της παραγράφου 1 και οι κάτοχοί τους συνάπτουν, Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικού Σταθμού (Σ.Ε.Υ.Σ.) η διάρκεια της οποίας καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., και γνώμη της Ρ.Α.Ε., ορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν., καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Για τους κατόχους Υβριδικών Σταθμών που συνάπτουν Σ.Ε.Υ.Σ. και στους οποίους χορηγείται παράλληλα Επενδυτική Ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής που ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, εφαρμόζονται τα όσα ορίζονται στις παραγράφους 7, 8 και 9 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, με ομοιόμορφη ποσοστιαία απομείωση των εσόδων από την παραγωγή ενέργειας και διαθεσιμότητας ισχύος του Υβριδικού Σταθμού. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η τιμή του Επιτοκίου Αναγωγής που ισχύει και εφαρμόζεται στη διαδικασία απομείωσης για τους Υβριδικούς Σταθμούς.

5. Μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1 για τις περιπτώσεις Υβριδικών Σταθμών για τους οποίους έχει ήδη εκδοθεί άδεια παραγωγής, αλλά δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) κατά τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η Ρ.Α.Ε. οφείλει, μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων που υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να τροποποιήσει την άδεια παραγωγής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση αυτή. Η σύναψη Σ.Ε.Υ.Σ. αναστέλλεται μέχρι την τροποποίηση της οικείας άδειας παραγωγής. Σε περίπτωση μη υποβολής αιτήματος εντός της παραπάνω προθεσμίας, παύει να ισχύει αυτοδικαίως η άδεια παραγωγής, χωρίς να απαιτείται άλλη διαπιστωτική πράξη.

6. Κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε αντίθετης διάταξης, από τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Υβριδικούς Σταθμούς που εκδίδονται από τη Ρ.Α.Ε., δεν καθορίζουν τις τιμές αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες Α.Π.Ε. του Υβριδικού Σταθμού, η οποία εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν., τις τιμές αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, την τιμή με βάση την οποία τιμολογείται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφά ο Υβριδικός Σταθμός από το Δίκτυο του Μ.Δ.Ν. για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του και την τιμή αποζημίωσης για την παροχή διαθεσιμότητας ισχύος του Υβριδικού Σταθμού. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1, οι αιτήσεις για την έκδοση άδειας παραγωγής από Υβριδικούς Σταθμούς αξιολογούνται από τη Ρ.Α.Ε. βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, πλην του κριτηρίου της οικονομικής βιωσιμότητας του έργου (μέρος του κριτηρίου δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κανονισμού Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση Α.Π.Ε. και

μέσω Σ.Η.Θ.Υ.Α. (ΥΠΕΚΑ/ΥΑΠΕ/Φ1/14810/4.10.2011 - Β' 2373). Οι αιτούντες δεν υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στην αίτησή τους πρόταση τιμολόγησης της διαθεσιμότητας της ισχύος των μονάδων ελεγχόμενης παραγωγής του Υβριδικού Σταθμού, της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες αυτές, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία απορροφά ο σταθμός από το Δίκτυο για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης του. Εκκρεμείς αιτήσεις ενώπιον της Ρ.Α.Ε. για χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Υβριδικούς Σταθμούς κατά τον χρόνο θέσης σε ισχύ του παρόντος άρθρου καταλαμβάνονται και αξιολογούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.»

Άρθρο 23
Επέκταση χρόνου εγκατάστασης σταθμών
Σ.Η.Θ.Υ.Α. για αγροτικές εκμεταλλεύσεις
και τηλεθέρμανση πόλεων - Πλαίσιο
αδειοδότησης για σταθμούς βιοαερίου
(Φ.Ο.Δ.Σ.Α.)

1. Το έκτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 του ν. 4414/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορευστά και σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. των οποίων η παραγόμενη θερμική ενέργεια είτε αξιοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων είτε διατίθεται μέσω του δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, του άρθρου 4, δεν δύναται να υπερβαίνει τους τριάντα (30) μήνες από τη χορήγησή της».

2. Ειδικά για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής και εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, καθώς και βιοαέριο, που προέρχεται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων και την οργανική ιλύ/λάσπη βιολογικών καθαρισμών, οι οποίοι πρόκειται να λειτουργήσουν υπό την ευθύνη Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.) ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα (συμπεριλαμβανομένων των δήμων και λοιπών φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 ως ισχύει), βάσει προγραμματικής σύμβασης ή/και σύμβασης Σύμπραξης Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), ή οιασδήποτε άλλης σχετικής με τα ανωτέρω σύμβασης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ισχύουν τα ακόλουθα:

α. εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,

β. λαμβάνουν εξαρχής οριστική Προσφορά Σύνδεσης, χωρίς να προαπαιτείται αδειοδότηση σύμφωνη με την περιβαλλοντική νομοθεσία,

γ. εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής εγγυητικής επιστολής του ν. 4152/2013,

δ. η οριστική Προσφορά Σύνδεσης έχει διάρκεια ισχύος μέχρι την προθεσμία ολοκλήρωσης του σταθμού, όπως προβλέπεται στη σχετική σύμβαση και σε κάθε περίπτωση όχι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών από την χορήγησή της,

ε. η οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται κατά προτεραιότητα έναντι των λοιπών αιτημάτων και εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης, ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006.

Σε περίπτωση ανάθεσης αρμοδιοτήτων Φο.Δ.Σ.Α. σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου βάσει προγραμματικής σύμβασης ή σύμβασης Σ.Δ.Ι.Τ. ή άλλου είδους σχετικής με τα ανωτέρω σύμβασης, στις Προσφορές Σύνδεσης και τις σχετικές αιτήσεις υπεισέρχεται το νέο πρόσωπο μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης κατά τα ανωτέρω με απλή αίτηση στον αρμόδιο φορέα, στο πλαίσιο που προβλέπεται από τη σχετική σύμβαση. Εκδοθείσες άδειες παραγωγής παύουν να ισχύουν και τυχόν εγγυητικές επιστολές που έχουν υποβληθεί στον αρμόδιο διαχειριστή, πριν την ισχύ της παρούσας διάταξης, επιστρέφονται.

Σε περιπτώσεις τοπικού κορεσμού του δικτύου σύνδεσης των σταθμών αυτών, ο αρμόδιος Διαχειριστής, εξαντλεί την εξέταση όλων των διαθέσιμων τεχνικών λύσεων, προκειμένου να καταστεί εφικτή η χορήγηση προσφοράς σύνδεσης στον σταθμό, στο πλαίσιο της διασφάλισης της ασφαλούς λειτουργίας του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε.

Άρθρο 24
Πλαίσιο εγκατάστασης Φ/Β σταθμών
σε αγροτική γη (<1% αγροτικής γης)

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης του οικείου νομού ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση - αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151) όπως ισχύει, και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές, είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις, είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν το γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.

Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν την εθνική άμυνα της Χώρας, καθώς για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά την υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010, ιδίως για

επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του 1 MW απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια.

Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εσωτερικών, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW, των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες.

Με απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 4015/2011 (Α' 210) αντικαθίστανται οι λέξεις: «Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998» από τις λέξεις «Οι διατάξεις των περιπτώσεων β), γ), δ) και ε) της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998».

Άρθρο 25

Ετήσια δήλωση κατ'επάγγελμα αγροτών παραγωγών Α.Π.Ε.

1. Οι δηλώσεις των κατ'επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας για τη διατήρηση ή μη της ιδιότητας του κατ'επάγγελμα αγρότη, οι οποίες προβλέπονται στην περίπτωση 1.α της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παραγράφου ΙΓ' του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), ειδικά για το έτος 2018 μπορούν να υποβληθούν έως τις 31.12.2019. Αν δεν υποβληθεί η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου ή διαπιστωθεί ότι η δήλωση είναι ανακριβής ή ότι η ήδη υποβληθείσα αρχική δήλωση οδήγησε σε τιμές χαμηλότερες του πίνακα Α', επανακαθορίζεται αναδρομικά η τιμή αποζημίωσης για το έτος 2018, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Πίνακα Α' που προβλέπεται στην περίπτωση αυτή. Η τιμή αποζημίωσης αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, που έχει καθοριστεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος για τις ανωτέρω περιπτώσεις επανυπολογίζεται αναδρομικά για το έτος 2018.

2. Μετά το δέκατο εδάφιο της περίπτωσης α' της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παραγράφου ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εφόσον υποβληθεί δήλωση μετά την παρέλευση του πρώτου τριμήνου από την αρχή εκάστου έτους και το αργότερο μέχρι την 31η Μαΐου, η τιμή αποζημίωσης που είχε καθοριστεί πριν την υποβολή της δήλωσης επανυπολογίζεται αναδρομικά και επιβάλλεται στον κάτοχο του σταθμού εφάπαξ παρακλήση η οποία ανέρχεται σε 10 ευρώ ανά κιλοβάτ (kW) εγκατεστημένης ισχύος του φωτοβολταϊκού σταθμού. Για τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, ο επανυπολογισμός λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός δύο (2) μηνών μετά την 31η Μαΐου».

3. Το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης α' της υποπαραγράφου ΙΓ.1 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση που οι ανωτέρω σταθμοί έχουν τύχει ενίσχυσης ή η τιμή αποζημίωσης που προκύπτει για τους ανωτέρω σταθμούς μετά τη μείωση κατά ποσοστό 12% είναι μικρότερη από την τιμή αποζημίωσης που ισχύει για τους λοιπούς σταθμούς της ίδιας κατηγορίας ισχύος με την εφαρμογή του Πίνακα Α, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες τιμές του Πίνακα Α.»

Άρθρο 26

Εναρμόνιση με τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την ευθύνη εξισορρόπησης σταθμών Α.Π.Ε.

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η Λειτουργική Ενίσχυση
α. των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας

Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των 400 kW, ή β. των καινοτόμων, με απόφαση Ρ.Α.Ε., εκδοθείσας κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, έργων που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά ιδρύματα και ερευνητικά ινστιτούτα στο πλαίσιο προγράμματος και για όσο διαρκεί το πρόγραμμα, αποδίδεται στη βάση μιας Σταθερής Τιμής, η οποία ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς και οι κάτοχοι των εν λόγω σταθμών συνάπτουν Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) του άρθρου 10 του παρόντος νόμου.

Οι κάτοχοι σταθμών της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου με εγκατεστημένη ισχύ ή μέγιστη ισχύ παραγωγής μεγαλύτερη ή ίση των 100 kW έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης την ένταξη των σταθμών τους σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύναψη Σ.Ε.Δ.Π. του άρθρου 9 του παρόντος νόμου.

Η Τιμή Αναφοράς καθορίζεται ανά κατηγορία ή ανά τεχνολογία σταθμών σύμφωνα με τον ισχύοντα στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1, ή ανά έργο, αν αυτή η τιμή προκύπτει από τη διενέργεια ανταγωνιστικών διαδικασιών σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, και με την εξαίρεση φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων της παραγράφου 17 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Στους κατόχους σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνάπτουν Σ.Ε.Σ.Τ., δεν εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δύναται να εκδίδεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του εκάστοτε ημερολογιακού έτους, τα ανωτέρω όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής, της περίπτωσης α', μπορεί να μειώνονται, με παράλληλη περαιτέρω διάκριση στη βάση των κατηγοριών ή τεχνολογιών σταθμών του Πίνακα 1 της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, καθώς και να εισάγονται ειδικά όρια εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή, τα νέα μειωμένα όρια ισχύουν για τον καθορισμό του τύπου των συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης που συνάπτονται, από την πρώτη ημέρα του επόμενου ημερολογιακού έτους του έτους έκδοσης της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από την 1η Ιανουαρίου 2026 το όριο εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής της περίπτωσης μειώνεται από 400 σε 200 kW.».

2. Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 προστίθεται παράγραφος 13α ως εξής:

«13α. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 100 kW, που έχουν συνάψει Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν άπαξ

από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης τη λύση της Σ.Ε.Σ.Τ. και τη μεταπτώση των σταθμών τους σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης με σύναψη Σ.Ε.Δ.Π. του άρθρου 9 του παρόντος νόμου. Η χρονική διάρκεια ισχύος της Σ.Ε.Δ.Π., στην περίπτωση αυτή, προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ της χρονικής διάρκειας της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου και της χρονικής διάρκειας από την έναρξη ισχύος έως τη λύση της Σ.Ε.Σ.Τ. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του προηγούμενου εδαφίου, η Τιμή Αναφοράς που διέπει την Σ.Ε.Δ.Π., ταυτίζεται με την Τιμή Αναφοράς που διέπει την Σ.Ε.Σ.Τ. της οποίας ζήτησαν τη λύση και ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος νόμου. Η Σ.Ε.Δ.Π. τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του επόμενου μήνα από τον μήνα σύναψής της. Στους σταθμούς της παρούσας, παρέχεται η Προσαύξηση Ανάπτυξης Ετοιμότητας Συμμετοχής στην Αγορά, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, και ισχύει.».

3. Μετά το άρθρο 5 του ν. 4414/2016 προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ευθύνη εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ.

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν («ευθύνη εξισορρόπησης»).

2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της Σ.Ε.Σ.Τ. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις χρεώσεις και το αντικίνητρο παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει.».

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006 αναριθμείται σε 1.α και προστίθεται υποπαράγραφος β ως εξής:

«β. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, ο αρμόδιος Διαχειριστής του Συστήματος ή του Δικτύου υποχρεούται, κατά την κατανομή του Φορτίου, εφόσον δεν τίθεται σε

κίνδυνο η ασφάλεια του Συστήματος ή του Δικτύου, να δίνει προτεραιότητα σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται με το Σύστημα ή το Δίκτυο, εκτός από το Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των 400kW,

β) σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των 400 kW,

γ) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εμπίπτουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων σταθμών που αυξάνουν την εγκατεστημένη ή τη μέγιστη ισχύ παραγωγής χωρίς να προσθέτουν νέα μονάδα παραγωγής,

δ) των καινοτόμων, με απόφαση Ρ.Α.Ε., εκδοθείσας κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, έργων που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά ιδρύματα και ερευνητικά ινστιτούτα στο πλαίσιο προγράμματος και για όσο διαρκεί το πρόγραμμα.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1η Ιανουαρίου 2026, το όριο εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής των περιπτώσεων α' και β' μειώνεται από 400 kW σε 200 kW.».

5. Οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 καταργούνται.

Άρθρο 27 **Πλαίσιο ηλεκτροκίνησης**

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 προστίθενται ορισμοί, ως ακολούθως:

«(κη) Ηλεκτρικό Όχημα (Η/Ο): Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016 (Α' 222).

(κθ) Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λ) Δημοσίως Προσβάσιμο Σημείο Επαναφόρτισης: Έχει την έννοια που του αποδίδεται στο άρθρο 2 του ν. 4439/2016.

(λα) Υπηρεσίες Επαναφόρτισης Η/Ο: Σύνολο υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της επαναφόρτισης καθ' εαυτής και άμεσα σχετιζόμενων ή συνοδευτικών με αυτή χαρακτηριστικών προστιθέμενης αξίας (ταχύτητα φόρτισης, ευκολία χρήσης και χρέωσης, ευχέρεια προσβασιμότητας, υπηρεσίες στάθμευσης κ.λπ.).

(λβ) Υπηρεσίες Ηλεκτροκίνησης: Σύνολο υπηρεσιών προς χρήστες Η/Ο, σχετιζόμενων με την επαναφόρτιση και την τιμολόγηση αυτής, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών, ενδεικτικώς εύρεση διαθέσιμων σημείων φόρτισης και πλοήγηση, κράτηση θέσεων, αλλά και εν γένει υπηρεσίες, όπως διαχείριση στόλου Η/Ο οχημάτων και της διάθεσής τους προς χρήστες Η/Ο.

(λγ) Χρήστης Η/Ο: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητα ή κατοχή του Η/Ο και λαμβάνει υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης.

(λδ) Ιδιοκτήτης Υποδομών Φόρτισης: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του Σημεία ή Σημεία Επαναφόρτισης Η/Ο.

(λε) Πάροχος Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης σε συμβεβλημένους χρήστες.

(λστ) Φορέας Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (ΦΔΣ): Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. με σκοπό την ανάπτυξη και λειτουργία πληροφοριακών υποδομών προς διευκόλυνση ανταλλαγής στοιχείων και διεκπεραίωσης οικονομικών συναλλαγών μεταξύ Φορέων Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο (ΦΕΥΦΗΟ) και ΠΥΗ, με στόχο την επίτευξη της διαλειτουργικότητας των υποδομών φόρτισης.

(λζ) Φορέας Σωρευτικής Εκπροσώπησης (aggregator) Φορτίου Η/Ο - ΦΟΣΕΦΗΟ: Νομικό πρόσωπο, το οποίο αναλαμβάνει τη σωρευτική εκπροσώπηση του φορτίου συνδεδεμένων με το Δίκτυο Η/Ο για συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών προς τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος.

2. Μετά το άρθρο 134Α του ν. 4001/2011 προστίθεται άρθρο 134Β ως ακολούθως:

«Άρθρο 134Β **Οργάνωση της αγοράς φόρτισης** **ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο)**

1. Ο ΦΕΥΦΗΟ μπορεί να είναι ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γ.Ε.ΜΗ. και έχει σκοπό την εκμετάλλευση Υποδομών Φόρτισης. Ο ΦΕΥΦΗΟ παρέχει Υπηρεσίες Επαναφόρτισης σε Χρήστες Η/Ο και είναι υπεύθυνος για την άρτια τεχνική συντήρηση των Υποδομών Φόρτισης, με στόχο τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της ασφαλούς λειτουργίας των Σημείων Επαναφόρτισης, για την εποπτεία και τον έλεγχο αυτών, καθώς και για την παροχή των αναγκαίων στοιχείων και δεδομένων στο Μητρώο της παραγράφου 7. Για Δημοσίως Προσβάσιμα Σημεία Επαναφόρτισης τα οποία δεν διαθέτουν ΦΕΥΦΗΟ, τις ανωτέρω υποχρεώσεις αναλαμβάνει ο κύριος των υποδομών.

2. Ο ΦΕΥΦΗΟ μπορεί να είναι κύριος ή κάτοχος της Υποδομής Φόρτισης και δύναται να συνάπτει σύμβαση σύνδεσης με τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής και σύμβαση προμήθειας με έναν ή περισσότερους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με τους οποίους συμβάλλεται ως τελικός καταναλωτής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει.

3. Ο ΦΕΥΦΗΟ παρέχει Υπηρεσίες Επαναφόρτισης επί τούτου (ad hoc) σε μη συμβεβλημένους με αυτόν χρήστες Η/Ο με άμεση τιμολόγηση αυτών, σε χρήστες Η/Ο συμβεβλημένους με τον ΦΕΥΦΗΟ, καθώς και σε χρήστες Η/Ο συμβεβλημένους με άλλους Παρόχους Υπηρεσιών Ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ). Στην τελευταία περίπτωση, η αναγκαία διαλειτουργικότητα επιτυγχάνεται μέσω Φορέων Διεκπεραίωσης Συναλλαγών (ΦΔΣ) ή μέσω διμερών συμβάσεων μεταξύ φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης.

4. Δεν επιτρέπεται στους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να διαχειρίζονται ή να λειτουργούν σημεία φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, εξαιρουμένων

των περιπτώσεων στις οποίες οι Διαχειριστές Δικτύων Διανομής έχουν στην ιδιοκτησία τους ιδιωτικά σημεία φόρτισης αποκλειστικά για δική τους χρήση.

5. Η εκπροσώπηση του φορτίου Η/Ο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων διαχείρισης του φορτίου των Η/Ο μέσω συστημάτων απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου των Υποδομών Φόρτισης, γίνεται μέσω Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης Φορτίου Η/Ο (ΦΟΣΕΦΗΟ). Οι υποχρεώσεις και η λειτουργία των ΦΟΣΕΦΗΟ καθορίζονται στις διατάξεις των Κανονισμών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016, όπως ισχύει. Οι ΦΟΣΕΦΗΟ διαθέτουν ή έχουν εξασφαλίσει τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου Η/Ο για την παροχή των υπηρεσιών τους. Οι ΦΟΣΕΦΗΟ δύνανται να συμβάλλονται με φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης (ΠΥΗ και ΦΕΥΦΗΟ), ή και απ' ευθείας με χρήστες Η/Ο μη δημοσίως προσβάσιμων υποδομών φόρτισης, ώστε να διασφαλίσουν τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου των συνδεδεμένων στο Δίκτυο Η/Ο, το οποίο εκπροσωπούν. Ως ΦΟΣΕΦΗΟ μπορεί να δραστηριοποιούνται φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, οι οποίοι διαθέτουν δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών, συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με εξασφαλισμένη δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών που εκπροσωπούν, αλλά και τρίτα πρόσωπα που ικανοποιούν τις τιθέμενες προϋποθέσεις.

6. Δεν αποκλείεται το ίδιο πρόσωπο να δραστηριοποιείται συγχρόνως ως ιδιοκτήτης υποδομών φόρτισης, ΦΕΥΦΗΟ, ΠΥΗ και ΦΔΣ.

7. Για τη συστηματική καταγραφή των Υποδομών Φόρτισης και των φορέων, που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή, τη βέλτιστη πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των χρηστών Η/Ο και την υποστήριξη της ανάπτυξης των υποδομών, τηρείται ηλεκτρονικό Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.».

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 134 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι Φορείς Εκμετάλλευσης Υποδομών Φόρτισης Η/Ο εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας προμήθειας ή εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι σχέσεις μεταξύ ΦΕΥΦΗΟ, ΠΥΗ, ΦΔΣ, ΦΟΣΕΦΗΟ, οι υποχρεώσεις αυτών έναντι των χρηστών Η/Ο, οι υποχρεώσεις γνωστοποίησης στοιχείων και τα δεδομένα που τηρούνται στο Μητρώο Υποδομών και Αγοράς Ηλεκτροκίνησης στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία και τις υποχρεώσεις των ΠΥΗ, των ΦΟΣΕΦΗΟ, των ΦΔΣ και της αγοράς υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης γενικότερα. Η απόφαση δύναται επίσης να ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν στην ανάπτυξη των Υποδομών Φόρτισης.».

Άρθρο 28

Χρηματοδότηση Προγράμματος ΗΛΕΚΤΡΑ

Το άρθρο 37 του ν. 4608/2019 (Α' 66) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με σκοπό την ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, οι φορείς Γενικής Κυβέρνησης δύνανται να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την πραγματοποίηση των σχετικών επενδύσεων. Η εξυπηρέτηση των δανείων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνεται σε λογαριασμό που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και χρηματοδοτείται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και από πόρους των φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών καθορίζονται τα όργανα συντονισμού και διαχείρισης του Προγράμματος της παραγράφου 1 και οι αρμοδιότητές τους, τα κριτήρια ένταξης των δικαιούχων στο πρόγραμμα, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και αξιολόγησης αυτών, ο έλεγχος της πορείας εκτέλεσης των έργων, οι όροι και τα δικαιολογητικά χορήγησης και ο τρόπος απόδοσης του προϊόντος των δανείων, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την αποπληρωμή των δανείων από το ΠΔΕ, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

3. Η ένταξη στο πρόγραμμα της παραγράφου 1 πραγματοποιείται με απόφαση του φορέα διαχείρισης του προγράμματος, όπως αυτός ορίζεται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος από τον φορέα στον οποίο ανήκει το κτίριο. Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού η απόφαση για την υποβολή αιτήματος ένταξης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Στην περίπτωση δικαιούχων που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια και εφόσον αναφέρεται στο αίτημα ένταξής τους, η απόφαση ένταξης δύναται να προβλέπει ότι η εποπτεία και η επίβλεψη της σχετικής δημόσιας σύμβασης διενεργούνται από την τεχνική υπηρεσία άλλης αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα.

4. Για τον ίδιο σκοπό δύναται μέρος ή το σύνολο της επένδυσης να χρηματοδοτείται από Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή τρίτους μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3855/2010 (Α' 95). Στις περιπτώσεις αυτές, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να εγγυάται την αποπληρωμή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις ΣΕΑ υπέρ των φορέων Γενικής Κυβέρνησης που μετέχουν σε αυτές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, καθορίζονται οι λεπτομέρειες της χρηματοδότησης μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης και κάθε άλλο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

5. Για τη συνομολόγηση των δανείων του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και του π.δ. 169/2013 (Α' 272).».

Άρθρο 29**Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4342/2015**

Η παράγραφος του άρθρου 20 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αριθμείται σε παράγραφο 1 και προστίθεται νέα παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας συγκροτείται Επιτροπή για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου ανταγωνιστικών διαδικασιών στην ενεργειακή απόδοση, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Άρθρο 30**Τροποποίηση του ν. 4123/2013**

(Άρθρο 1 της Εκτελεστικής Οδηγίας
2018/1581/Ε.Ε.) για αποθέματα
έκτακτης ανάγκης αργού πετρελαίου

1. Το στοιχείο θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 4123/2013 (Α' 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) «αποθέματα πετρελαίου»: αποθέματα ενεργειακών προϊόντων, όπως ορίζονται στο Παράρτημα Α' κεφάλαιο 3.4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1099/2008».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του ν. 4123/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, όσον αφορά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως τις 30 Ιουνίου κάθε ημερολογιακού έτους, οι μέσες ημερήσιες καθαρές εισαγωγές που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο καθορίζονται βάσει των ποσοτήτων που εισήχθησαν κατά τη διάρκεια του προτελευταίου ημερολογιακού έτους πριν από το εν λόγω ημερολογιακό έτος.».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 4123/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο κατάλογος αυτός περιέχει κατά κύριο λόγο πληροφορίες που απαιτούνται για την ακριβή τοποθεσία της αποθήκης, του διυλιστηρίου ή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης των εν λόγω αποθεμάτων, καθώς και των σχετικών ποσοτήτων, τον ιδιοκτήτη τους και τον χαρακτήρα τους, σε σχέση με τις κατηγορίες που ορίζονται στο Παράρτημα Α' κεφάλαιο 3.4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1099/2008.».

4. Το Παράρτημα του ν. 4123/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ
ΣΕ ΑΡΓΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Το ισοδύναμο σε αργό πετρέλαιο των εισαγωγών προϊόντων πετρελαίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, πρέπει να υπολογίζεται με την ακόλουθη μέθοδο:

1. Υπολογίζεται το άθροισμα των καθαρών εισαγωγών αργού πετρελαίου, υγρών φυσικού αερίου (NGL), προϊόντων εφοδιασμού διυλιστηρίων (refinery feedstocks) και άλλων υδρογονανθράκων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Α' Κεφάλαιο 3.4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1099/2008 και προσαρμόζεται ώστε να λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες διακυμάνσεις των αποθεμάτων. Από το ποσό που προκύπτει, ένα από τα ακόλουθα ποσά αφαιρείται για απόδοση νάφθας:

— 4 %

— η μέση απόδοση νάφθας

— η καθαρή πραγματική κατανάλωση νάφθας.

2. Υπολογίζεται το άθροισμα των καθαρών εισαγωγών όλων των άλλων προϊόντων πετρελαίου, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Α Κεφάλαιο 3.4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1099/2008, εκτός της νάφθας, το αποτέλεσμα προσαρμόζεται προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες διακυμάνσεις των αποθεμάτων, και πολλαπλασιάζεται επί συντελεστή 1,065.

Το άθροισμα των ποσών που προέκυψαν από τους υπολογισμούς 1 και 2 αντιπροσωπεύει το ισοδύναμο σε αργό πετρέλαιο.

Στον υπολογισμό δεν λαμβάνονται υπόψη τα καύσιμα διεθνούς ναυσιπλοΐας (international marine bunkers).».

5. Η περίπτωση α) του Παραρτήματος ΙI αντικαθίσταται ως εξής:

«α) συμπεριλαμβάνονται όλα τα υπόλοιπα αποθέματα προϊόντων πετρελαίου που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Α' κεφάλαιο 3.4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1099/2008 και προσδιορίζεται το ισοδύναμο σε αργό πετρέλαιο πολλαπλασιάζοντας τις σχετικές ποσότητες με τον συντελεστή 1,065. ή».

Άρθρο 31**Τροποποίηση του άρθρου 52****του ν. 4602/2019 (Α' 45) - ΕΑΓΜΕ**

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 52 του ν. 4602/2019, η ημερομηνία «31.12.2019» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31.12.2020».

Άρθρο 32

Παράταση της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας
Λειτουργίας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής
των ΔΕΗ Α.Ε. και ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.

1. Οι προθεσμίες του άρθρου 24 του ν. 3377/2005 (Α' 202), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, παρατείνονται ως εξής:

α) Η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παραγράφου 1 παρατείνεται μέχρι τις 31.12.2021 για όλες τις Μονάδες της ΔΕΗ Α.Ε. που υπάγονται στην Ενιαία Άδεια Παραγωγής της κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παραγράφου 2, για μονάδες στις οποίες η αρχική αυτοτελής Άδεια Παραγωγής έχει εκδοθεί από τις 24.1.2002 και βρίσκονται σε λειτουργία κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου, παρατείνεται μέχρι τις 31.12.2021.

γ) Η προθεσμία της παραγράφου 3 παρατείνεται μέχρι τις 31.12.2021.

2. Η παράταση προθεσμίας της παραγράφου 1 του παρόντος ισχύει και για τις Μονάδες της ΔΕΗ Α.Ε. που περιλαμβάνονται στην Ενιαία Άδεια Παραγωγής και έχουν μεταβιβασθεί στην ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε., πλην αυτών στις οποίες έχει ήδη χορηγηθεί αυτοτελής Άδεια Λειτουργίας.

Άρθρο 33**Διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού Κρήτης**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διασύνδεσης του ηλεκτρικού συστήματος της Κρήτης με το διασυνδεδεμένο σύστημα της Πελοποννήσου (Φάση Ι) που έχει ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ με την υπ' αριθμ. 256/2018 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (ΦΕΚ Β' 1570/8.5.2018), όπως η ημερομηνία αυτή προσδιορίζεται (Δήλη Ημέρα) με την υπουργική απόφαση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016, η ΔΕΗ Α.Ε. ή τρίτος παραγωγός, κατόπιν σχετικής συμφωνίας με τη ΔΕΗ Α.Ε., δύναται να μεταφέρει υφιστάμενες ή να προσθέτει νέες, εγκαθιστά και λειτουργεί μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και με βάση σχετικές αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), σε υφιστάμενους λειτουργούντες σταθμούς παραγωγής της ΔΕΗ Α.Ε., εγκατεστημένους στη νήσο Κρήτη, προκειμένου να διασφαλίζεται η ενεργειακή επάρκεια της νήσου και να καλύπτονται έκτακτες ανάγκες.»

2. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 τροποποιείται ως εξής: «Εντός έξι μηνών από την έκδοση απόφασης Ρ.Α.Ε. για τη χορήγηση αδειάς παραγωγής για την κάλυψη έκτακτης ανάγκης, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων αυτών υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια πολεοδομική αρχή τοπογραφική αποτύπωση, διάγραμμα κάλυψης και τεχνική περιγραφή των προστιθέμενων εγκαταστάσεων, βάσει των οποίων η τελευταία εκδίδει διαπιστωτική πράξη.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν έχει ολοκληρωθεί η ΦΑΣΗ Ι της διασύνδεσης της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, και δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες άδειες που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο, μπορεί να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ Ι της διασύνδεσης αυτής.»

4. Στο άρθρο 88 του ν. 4602/2019 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Προστιθέμενες φορητές μονάδες δύνανται να εγκαθίστανται και σε υποσταθμούς (Υ/Σ ΥΤ/ΜΤ) του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κρήτης, κατόπιν χορήγησης άδειας παραγωγής που η διάρκειά της δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες ανά έτος. Οι εν λόγω Μονάδες συμμορφώνονται πλήρως με τους όρους της ανωτέρω Άδειας Παραγωγής. Με την παρούσα διάταξη χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας στις μονάδες αυτές, εφόσον η εγκατάστασή τους λαμβάνει χώρα μέχρι τη Δήλη Ημέρα ολοκλήρωσης της διασύνδεσης του ηλεκτρικού συστήματος της Κρήτης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1.»

Άρθρο 34

Υποστηρικτικές υπηρεσίες ΔΕΗ Α.Ε. προς ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.

Η δυνατότητα παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών από τη ΔΕΗ Α.Ε. στον ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. που προβλέπεται στο

άρθρο 125 παράγραφος 4 του ν. 4001/2011 (Α' 179) παρατείνεται μέχρι τις 31.12.2020.

Άρθρο 35

Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 2244/1994 (Α' 168)

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994 (Α' 168), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για την προέγκριση οικοδομικών αδειών και την έκδοση οικοδομικών αδειών του ν. 4495/2017 (Α' 167) από τις κατά νόμο αρμόδιες υπηρεσίες, για την κατασκευή των δομικών κατασκευών θεμελίων των πυργών των ανεμογεννητριών, οικημάτων στέγασης του εξοπλισμού ελέγχου και των μετασχηματιστών και λοιπών συνοδευτικών έργων αιολικών σταθμών που εγκαταστάθηκαν και λειτούργησαν προ της θέσεως σε ισχύ του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι κάτοχοι των οποίων προβαίνουν σε αποξήλωση και αντικατάσταση του εξοπλισμού τους με νέο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, ή προχωρούν σε ριζική ανανέωση του παραγωγικού εξοπλισμού αυτών, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 22 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), ο έλεγχος των όρων και περιορισμών δόμησης συντελείται και διενεργείται αυτοτελώς, κατά παρέκκλιση κάθε τυχόν αντίθετης ρύθμισης, επί της ιδιόκτητης ή μισθωμένης ή παραχωρηθείσας, εν όλω ή εν μέρει σε περίπτωση πλειόνων ιδιοκτησιών, έκτασης όπου είχε εγκατασταθεί το αρχικό έργο, για την οποία προσκομίζεται τοπογραφικό διάγραμμα με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων.

Τα όρια των ιδιοκτησιών που τυχόν υπάρχουν εντός αυτής δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο των όρων και περιορισμών δόμησης. Για τον έλεγχο αυτόν λαμβάνονται υπόψη μόνο τα όρια της έκτασης όπου είχε εγκατασταθεί το αρχικό έργο. Οι κάτοχοι της άδειας παραγωγής των έργων κατά τα ανωτέρω έχουν νόμιμο δικαίωμα έκδοσης οικοδομικής άδειας κατά την έννοια της παραγράφου 1α του άρθρου 40 του ν. 4495/2017. Οι αγροτικές οδοί που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 189 του ν. 4001/2011 δύνανται να είναι είτε κοινόχρηστες είτε ιδιωτικές.»

Άρθρο 36

Όροι για χρήση εκρηκτικών υλών

Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 18 του ν. 2168/1993 (Α' 147) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά στην περίπτωση των ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3, 5, 6 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.»

Άρθρο 37

Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 4533/2018 (Α' 75)

Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 4533/2018 (Α' 75) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. β) Η μεταφορά των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εννόμων σχέσεων,

δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία και τις μεταβιβαζόμενες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για δημόσια έργα συγκοινωνιακού δικτύου δημόσιας ωφέλειας που πρόκειται να πραγματοποιηθούν επί των εκτάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση γ) της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του παρόντος, καθώς και της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, καθώς και έναντι κάθε τρίτου, συντελείται αυτοδικαίως και εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή της νέας εταιρείας σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΔΕΗ Α.Ε. ως προς τον αντίστοιχο κλάδο με μόνη την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αντίστοιχης πράξης απόσχισης και του καταστατικού κάθε νέας εταιρείας.».

Άρθρο 38
Τροποποίηση του άρθρου 252
του ν. 4412/2016 (Α' 147)

1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 252 του ν. 4412/2016 (Α' 147) η φράση «Όταν το αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργείο» αντικαθίσταται από τη φράση «Όταν ο αναθέτων φορέας».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 252 του ν. 4412/2016 η φράση «το αρμόδιο Υπουργείο» αντικαθίσταται από τη φράση «ο αναθέτων φορέας».

Άρθρο 39
Τροποποίηση του άρθρου 28
του ν. 4447/2016 (Α' 241)

Στα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4447/2016 η ημερομηνία «30ή Σεπτεμβρίου 2019» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31ή Δεκεμβρίου 2019». Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχεται την 30η Σεπτεμβρίου 2019.

Άρθρο 40
Τροποποίηση διατάξεων
του ν. 4512/2018 (Α' 5)

1.α. Η παράγραφος 22 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«22. Οι εκμεταλλευτές λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν εντός καθορισμένων λατομικών περιοχών, καθώς και οι εκμεταλλευτές μεταλλείων υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αντίστοιχα, εγγυητική επιστολή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 55, μέχρι τις 30.06.2020, η οποία ισούται με το 10% του προβλεπόμενου ποσού για τη δαπάνη αποκατάστασης περιβάλλοντος στην ισχύουσα ΑΕΠΟ. Η εγγυητική επιστολή προσαυξάνεται κάθε έτος κατά το 10% του προβλεπόμενου ποσού αποκατάστασης για τα επόμενα πέντε (5) έτη και κατά το 20% για τα τελευταία δύο (2) έτη, έτσι ώστε πριν από τη λήξη της οκταετίας να καλύπτεται το 100% της προβλεπόμενης δαπάνης.

Οι μεταλλευτικοί χώροι που εμπίπτουν στις διατάξεις του εδαφίου β' της παραγράφου 7 του άρθρου 55 του ν. 4223/2013 (Α' 287) απαλλάσσονται μέχρι την ημερομηνία εγκατάστασης πλειοδότη της υποχρέωσης κατά-

θεσης της εγγυητικής επιστολής της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του παρόντος.».

β. Η διάταξη της υποπαραγράφου α' της παρούσας ισχύει αναδρομικά από 17.10.2019.

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 23 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Νομικά και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3851/2010 (Α' 85), όπως έχουν αντικατασταθεί με το άρθρο 27 του ν. 4258/2014 (Α' 94), και συμπληρωθεί με το άρθρο 62 του ν. 4305/2014 (Α' 237), προκειμένου να συνεχίσουν την εκμετάλλευση των λατομείων αυτών, οφείλουν να υποβάλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 4442/2016, μέχρι τις 30.06.2020.».

Άρθρο 41
Συμψηφισμοί απαιτήσεων στους λογιστικούς
λογαριασμούς των Διαχειριστών

1. Οι εκατέρωθεν απαιτήσεις που καταχωρίζονται σε λογιστικούς λογαριασμούς που τηρούν και διαχειρίζονται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, καθώς και ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης, συμψηφίζονται με επιμέλεια των Διαχειριστών αυτών, εφόσον είναι καταχωρισμένες στον ίδιο δικαιούχο λογιστικό λογαριασμό και αφορούν τον ίδιο δικαιούχο / υπόχρεο.

2. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές, αυτοβούλως ή κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων και υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος, δύνανται να συμψηφίζουν απαιτήσεις μεταξύ διαφορετικών λογιστικών λογαριασμών που τηρεί ο ίδιος Διαχειριστής, εφόσον αφορούν τον ίδιο δικαιούχο/υπόχρεο.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται επί επίδικων απαιτήσεων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται οι λογιστικοί λογαριασμοί που εμπίπτουν στις παραγράφους 1 και 2, οι απαιτήσεις που είναι δεκτικές συμψηφισμού, οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο χρόνος συμψηφισμού των ανωτέρω απαιτήσεων, οι αρμοδιότητες των Διαχειριστών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Προς τον σκοπό αυτόν, οι Διαχειριστές υποβάλλουν προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετική εισήγησή τους εντός είκοσι (20) ημερών από την παραλαβή σχετικού αιτήματος από τον ως άνω αρμόδιο Υπουργό.

Άρθρο 42
Τροποποίηση του άρθρου 57 του ν. 4508/2017
(Α' 200) και του άρθρου 4 του ν. 4585/2018
(Α' 216)

1. Η παράγραφος 7 του άρθρου 57 του ν. 4508/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται το είδος, το ύψος, ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ισοδύναμης εξασφάλισης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες προς

τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., η μεθοδολογία καθορισμού του ύψους και της αναπροσαρμογής του, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο σχετικό θέμα, ώστε να διασφαλίζεται η προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και η άσκηση της αρμοδιότητάς της, σε περίπτωση μη απόδοσης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες των χρεώσεων ΥΚΩ προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.

Προς τον σκοπό αυτόν, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. υποβάλλει εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός μηνός από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος, η γνώμη της Ρ.Α.Ε. παρέχεται εντός μηνός από την υποβολή σχετικού αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται εντός μηνός από την υποβολή της σχετικής γνώμης της Ρ.Α.Ε. Σε περίπτωση που η ανωτέρω γνώμη της Ρ.Α.Ε. δεν παρασχεθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί.

2. Η παράγραφος 10 του άρθρου 4 του ν. 4585/2018, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ισοδύναμης εξασφάλισης, από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., η μεθοδολογία καθορισμού του ύψους και της αναπροσαρμογής του, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα, ώστε να διασφαλίζεται η προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σε περίπτωση μη απόδοσης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.

Προς τον σκοπό αυτόν, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. υποβάλλει εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντός μηνός από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος, η γνώμη της Ρ.Α.Ε. παρέχεται εντός μηνός από την υποβολή σχετικού αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδεται εντός μηνός από την υποβολή της σχετικής γνώμης της Ρ.Α.Ε. Σε περίπτωση που η ανωτέρω γνώμη της Ρ.Α.Ε. δεν παρασχεθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι έχει παρασχεθεί.

Άρθρο 43

Ρύθμιση θεμάτων αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε.

1. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αποδοχή της οριστικής προσφοράς σύνδεσης προηγείται της σύναψης Σύμβασης Πώλησης / Λειτουργικής Ενίσχυσης».

2. Στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται παράγραφος 23 ως ακολούθως:

«Οι Συμβάσεις Λειτουργικής Ενίσχυσης σταθμών των οποίων δεν έχει ενεργοποιηθεί η σύνδεση, λύνονται αυτοδικαίως εφόσον:

α) λήξει η ισχύς της οριστικής προσφοράς σύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει ή

β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία ενεργοποίησης της σύνδεσης του σταθμού, ο οποίος έχει επιλεγεί σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών δυνάμει απόφασης της Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 7».

Άρθρο 44

Τροποποιήσεις του ν. 3468/2006 (Α' 129)

1. Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 8β ως εξής:

«Άρθρο 8β

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζεται ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση από το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Με την ίδια απόφαση τίθενται όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί σε συγκεκριμένες κατηγορίες σταθμών που λαμβάνουν προτεραιότητα και ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται και τα χρονικά διαστήματα εντός των οποίων ο Διαχειριστής του Δικτύου έχει υποχρέωση να χορηγήσει μη δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης από την κατάθεση σχετικού αιτήματος και οριστική Προσφορά Σύνδεσης από την προσκόμιση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Ειδικά για τις περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, όπως αυτές διαπιστώνονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε. που εκδίδεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, το ειδικό πλαίσιο προτεραιότητας αφορά και στον Διαχειριστή του Δικτύου και στον Διαχειριστή του Συστήματος.

Η προτεραιότητα που καθορίζεται με την απόφαση του παρόντος άρθρου ισχύει κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), καθώς και του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.

Η απόφαση του παρόντος άρθρου καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης κατά την έναρξη ισχύος της απόφασης αυτής.

Έως την έναρξη ισχύος της απόφασης του παρόντος άρθρου, ο αρμόδιος Διαχειριστής προβαίνει στη χορήγηση Προσφορών Σύνδεσης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.».

2. Από την έναρξη ισχύος της απόφασης του άρθρου 8β του ν. 3468/2006 η περίπτωση δ) της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 καταργείται.

Άρθρο 45

Τροποποίηση του άρθρου 143B του ν. 4001/2011 (Α' 149)

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 143B του ν. 4001/2011 επέρχεται η κάτωθι τροποποίηση:

«Στον πίνακα «Κατηγορία Μονάδων Παραγωγής» και ειδικότερα στην κατηγορία Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου

143 του ν. 4001/2011, εισάγονται επιπροσθέτως οι ακόλουθες κατηγορίες σταθμών:

- Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., με Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής και με ευθύνη εξισορρόπησης
- Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., με Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής χωρίς ευθύνη εξισορρόπησης
- Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., με Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης
- Α.Π.Ε./Σ.Η.Θ.Υ.Α., με συμμετοχή στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς λειτουργική ενίσχυση»

2. Για τις κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της παραγράφου 1 οι συντελεστές διαφοροποίησης που καθορίζονται με την απόφαση του άρθρου 143B του ν. 4001/2011 ισχύουν από 1.1.2020.

Άρθρο 46

Μετεγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 4203/2013 (Α' 235), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Είναι επίσης δυνατή η άπαξ μεταβολή του τόπου εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού Α.Π.Ε., στις περιπτώσεις που κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή μεταγενέστερης πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών είτε μεταβάλλεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς του χώρου εγκατάστασης, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως δημόσια έκταση, είτε αναγνωρίζεται δικαίωμα νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης ιδιώτη έναντι του δημοσίου.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του ν. 4203/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

«α. Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο προς την οικεία αποκεντρωμένη Διοίκηση, στα όρια της οποίας εγκαθίσταται ο σταθμός, και έκδοσης απόφασης για την μεταφορά της θέσης εγκατάστασης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία του σταθμού. Η απόφαση της παρούσας παραγράφου κοινοποιείται στον αρμόδιο Διαχειριστή.

β. Στις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος και ειδικότερα για τους σταθμούς του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο στον αρμόδιο Διαχειριστή και έκδοσης νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης για τη νέα θέση εγκατάστασης. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από νόμιμο αποδεικτικό στοιχείο αποκλειστικής χρήσης του γηπέδου και κάθε άλλου ακινήτου που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία του σταθμού. Η έκδοση της νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης δεν απαλλάσσει τον ενδιαφερόμενο από την υποχρέωση τροποποίησης των σχετικών εκδοθεισών πράξεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Στις περιπτώσεις των υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμών του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 η μεταφορά της

θέσης εγκατάστασης πραγματοποιείται κατόπιν έκδοσης νέας Προσφοράς Όρων Σύνδεσης κατά τα ανωτέρω από τον αρμόδιο Διαχειριστή και τροποποίησης των πράξεων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο του ν. 3468/2006, καθώς και των σχετικών πράξεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης.»

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 4203/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για περιπτώσεις σταθμών Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και για τους οποίους είχε εκδοθεί Προσφορά Όρων Σύνδεσης, ο Διαχειριστής εκδίδει νέα Προσφορά Όρων Σύνδεσης για τη νέα θέση εγκατάστασης ακόμα και σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά την περίπτωση Α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 3468/2006.»

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 3 του ν. 4203/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για σταθμούς για τους οποίους έχει συναφθεί σύμβαση πώλησης του ν. 3468/2006 ή λειτουργικής ενίσχυσης του ν. 4414/2016, η εν λόγω σύμβαση τροποποιείται μόνο ως προς τα στοιχεία της νέας θέσης εγκατάστασης.»

Άρθρο 47

Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129)

Στην παράγραφο 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 προστίθεται υποπαράγραφος α1.3 ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της υποπαραγράφου α.1 της παρούσας παραγράφου 10, δύναται να επανεκδοθεί άπαξ Άδεια Εγκατάστασης, η διάρκεια της οποίας έληξε, ενώ εκκρεμούσε ενώπιον των δικαστηρίων ο έλεγχος του κύρους διοικητικής πράξης, η οποία εμπόδιζε την υλοποίηση του έργου, εφόσον η ανωτέρω διοικητική πράξη ακυρώθηκε με αμετάκλητη απόφαση.

Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, ο ενδιαφερόμενος παραγωγός υποβάλλει πλήρως αίτημα στην αδειοδοτούσα αρχή για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης, συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα για την έκδοσή της δικαιολογητικά και μπορεί να υποβάλει αίτημα για εκ νέου χορήγηση προσφοράς σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, χωρίς να ισχύει για αυτές τις περιπτώσεις ο χρονικός περιορισμός της παραγράφου 6 του άρθρου 34 του ν. 4342/2015 (Α' 143).»

Άρθρο 48

Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4533/2018 (Α' 75)

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 4533/2018 (Α' 75) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 20 του ν. 2446/1996 (Α' 276) καταργείται την 31η Δεκεμβρίου 2018. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 20 του ν. 2446/1996, καθώς και η υπ' αριθμ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ.5.179/οικ.2284/06.02.2013 υπουργική απόφαση «Κατανομή, Διάθεση και καταβολή του Τέλους Ανάπτυξης Βιομηχανικών περιοχών παραγωγής Ηλεκτρικού Ρεύματος από Λιγνιτικούς Σταθμούς»

(Β' 400/22.02.2013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων στην ως άνω υπουργική απόφαση διαδικασιών κατανομής των κονδυλίων και υλοποίησης, παρακολούθησης και ελέγχου των Ειδικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΕΑΠ) των δικαιούχων.».

Άρθρο 49 **Ρυθμίσεις θεμάτων ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.**

Στο άρθρο 119 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Η εταιρεία ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. δύναται να απασχολεί μέχρι και πέντε (5) ασκούμενους δικηγόρους στη Νομική της Υπηρεσία. Τα κριτήρια επιλογής τους, η διάρκεια και ο τόπος απασχόλησης, η αμοιβή τους καθορίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και ιδίως σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων. Η ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. δύναται να απασχολεί και φοιτητές οι οποίοι εκτελούν πρακτική άσκηση σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού. Ο τρόπος επιλογής των ασκούμενων φοιτητών, η διάρκεια, ο τόπος και οι λοιπές συνθήκες της πρακτικής τους άσκησης, καθορίζονται από τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. Η αμοιβή των ασκούμενων φοιτητών καθορίζεται με απόφαση της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ως ποσοστό των αποδοχών νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και δεν υπερβαίνει το 70% αυτών. Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της άσκησής τους δεν αποκτούν κανένα δικαίωμα εργασιακής ή συνταξιοδοτικής φύσης και ασφαλιζονται μόνο για τις περιπτώσεις ατυχήματος και ασθένειας. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.».

Άρθρο 50 **Τροποποίηση του άρθρου 190** **του ν. 4001/2011 (Α' 179)**

Στο άρθρο 190 του ν. 4001/2011 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και σε Κέντρα Διανομής και σε κάθε είδους υποσταθμούς που είναι προϋφιστάμενοι της έναρξης ισχύος του παρόντος.».

Άρθρο 51 **Τροποποιήσεις του ν. 4495/2017 (Α' 167)**

1. Το άρθρο 52 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 52 **Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου** **και Ηλεκτρονική Ταυτότητα Αυτοτελούς** **Διηρημένης Ιδιοκτησίας - Σκοπός**

1. Σκοπός της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου και της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας είναι η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του κτιρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας, αντιστοίχως, και των αδειών τους, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των μεταβολών τους, κατά τη διάρκεια του χρόνου ζωής τους.

2. Στις διατάξεις των άρθρων 53 έως 61 υπάγονται τα κτίρια ή διηρημένες ιδιοκτησίες επί κτιρίων που έχουν ανεγερθεί ή ανεγείρονται με βάση οικοδομική άδεια,

καθώς και τα κτίρια ή οι διηρημένες ιδιοκτησίες, για τα οποία επιτρέπεται η διενέργεια εμπραγμάτων δικαιοπραξιών, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 82.».

2. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 53 του ν. 4495/2017 προστίθεται παράγραφος 1α ως εξής:

«1α. Ηλεκτρονική Ταυτότητα Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας: ο φάκελος που περιλαμβάνει τα στοιχεία της διηρημένης ιδιοκτησίας που ορίζονται στην παράγραφο 1α του άρθρου 54 και ειδική αναφορά στον αριθμό ΚΑΕΚ της διηρημένης ιδιοκτησίας. Αντίγραφο του φακέλου φυλάσσεται σε ειδικό χώρο εντός της διηρημένης ιδιοκτησίας με ευθύνη του ιδιοκτήτη.».

3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 53 του ν. 4495/2017 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Ηλεκτρονικό Μητρώο: το Μητρώο στο οποίο τηρούνται στοιχεία σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου ή την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας, τους κυρίου του έργου, τους εξουσιοδοτημένους μηχανικούς, τα πιστοποιητικά ελέγχου και το πιστοποιητικό πληρότητας. Το Ηλεκτρονικό Μητρώο εποπτεύεται από το Παρατηρητήριο Δομημένου Περιβάλλοντος και συνδέεται με τη βάση δεδομένων του Ελληνικού Κτηματολογίου.

Η ανωτέρω διαδικασία διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η υλοποίηση της οποίας και το τέλος αναπόδοσης για κάθε ηλεκτρονική υποβολή μπορεί να ανατεθεί σε υπηρεσία του Δημοσίου, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή και σε ιδιωτικό φορέα που έχει την αναγκαία τεχνογνωσία, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Πιστοποιητικό Πληρότητας: το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τους εξουσιοδοτημένους για την τήρηση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου ή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας μηχανικούς, στο οποίο βεβαιώνεται από αυτούς, με δήλωσή τους, η συμπλήρωση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην ταυτότητα. Το πιστοποιητικό εκδίδεται για κτίριο, οριζόντια ή κάθετη διηρημένη ιδιοκτησία, φέρει μοναδικό αριθμό, που δίνεται από το Ηλεκτρονικό Μητρώο, και αναγράφει τον ΚΑΕΚ του οικοπέδου ή γηπέδου ή διηρημένης ιδιοκτησίας.».

4. Στο άρθρο 54 του ν. 4495/2017 μετά την παράγραφο 1 προστίθεται παράγραφος 1α ως εξής:

«1α. Η Ηλεκτρονική Ταυτότητα Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

α) το στέλεχος της οικοδομικής άδειας του κτιρίου εντός του οποίου ευρίσκεται η διηρημένη ιδιοκτησία, με τις αναθεωρήσεις της,

β) τα σχέδια που συνοδεύουν την οικοδομική άδεια,

γ) το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης της διηρημένης ιδιοκτησίας,

δ) το πιστοποιητικό ελέγχου κατασκευής, εφόσον έχει εκδοθεί,

ε) δηλώσεις υπαγωγής σε νόμους αναστολής επιβολής κυρώσεων επί αυθαιρέτων,

στ) τα σχέδια κατόψεων, τα οποία αποτυπώνουν τη διηρημένη ιδιοκτησία στην πραγματική της κατάσταση, όταν αυτή δεν προκύπτει από τα στοιχεία των περιπτώσεων α', β' και ε', πλην των κοινοχρήστων χώρων,

ζ) το δελτίο δομικής τρωτότητας,

η) τον πίνακα χιλιοστών και τη μελέτη κατανομής δαπανών του κτιρίου, εφόσον υπάρχουν,

θ) το Πιστοποιητικό Πληρότητας της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας της Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας.

Σε περίπτωση που η οικοδομική άδεια και τα στοιχεία που την συνοδεύουν δεν ανευρίσκονται στα αρχεία της οικείας υπηρεσίας, αντί γι' αυτά υποβάλλεται βεβαίωση απώλειας από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης.

Οι διατάξεις των άρθρων 54-63 του παρόντος νόμου ισχύουν και για την ηλεκτρονική ταυτότητα αυτοτελούς διηρημένης ιδιοκτησίας.»

5. Στο τέλος του άρθρου 54 του ν. 4495/2017 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Εάν προηγηθεί η έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου για κτίριο που περιλαμβάνει αυτοτελείς διηρημένες ιδιοκτησίες, δεν εκδίδεται Ηλεκτρονική Ταυτότητα για τις επιμέρους διηρημένες ιδιοκτησίες.

Η Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου χρησιμοποιείται εφ' εξής στη θέση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Αυτοτελούς Διηρημένης Ιδιοκτησίας για όλες τις διηρημένες ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται στο αντίστοιχο κτίριο. Εάν έχει ήδη εκδοθεί Ηλεκτρονική Ταυτότητα για μια ή περισσότερες επιμέρους διηρημένες ιδιοκτησίες, αυτή ενσωματώνεται στην Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου.»

6. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Κατηγορία II: Στην κατηγορία αυτή υπάγονται όλα τα υπόλοιπα κτίρια και οι αυτοτελείς διηρημένες ιδιοκτησίες ανεξαρτήτως χρήσης.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται και προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Για τα λοιπά κτίρια και αυτοτελείς διηρημένες ιδιοκτησίες της Κατηγορίας II, η υποβολή της ταυτότητας γίνεται κατά τη μεταβίβαση του κτιρίου ή της αυτοτελούς διηρημένης ιδιοκτησίας, οπότε και η σχετική δήλωση για την ταυτότητα προσαρτάται υποχρεωτικώς στο συμβόλαιο της μεταβίβασης της κυριότητας, μετά την ημερομηνία ισχύος, ως ορίζεται στο άρθρο 62.»

8. Η παράγραφος 9 του άρθρου 98 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου, υπόχρεος για την τακτοποίηση αυθαίρετων κατασκευών ή αλλαγών χρήσης επί κοινοχρήστων ή κοινοκτητών μερών της οικοδομής είναι ο ιδιοκτήτης που τις ιδιοχρησιμοποιεί χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των λοιπών συνιδιοκτητών της οικοδομής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία υπαγωγής στον παρόντα νόμο των αυθαίρετων κατασκευών ή αλλαγών χρήσης επί κοινοχρήστων ή κοινοκτητών μερών της οικοδομής που δεν έχουν απολέσει την κοινόχρηστη χρήση, ο επιμερισμός του ενιαίου ειδικού προστίμου και των λοιπών δαπανών μεταξύ των συνιδιοκτητών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τις αυθαίρετες κατασκευές και χρήσεις του άρθρου 96 του παρόντος νόμου που υπάγονται στις διατάξεις για την αναστολή επιβολής κυρώσεων σύμφωνα

με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 του παρόντος, η αίτηση υπαγωγής μαζί με τα συνοδευτικά της στοιχεία και δικαιολογητικά μπορεί να υποβληθεί στο πληροφοριακό σύστημα μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020. Εντός της προθεσμίας αυτής ισχύουν οι εκπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 101 του παρόντος νόμου. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής και μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2025 επιτρέπεται η υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου μόνο για αυθαίρετες κατασκευές και αλλαγές χρήσης των κατηγοριών 1 έως και 4 του άρθρου 9 του ν. 4178/2013 και των κατηγοριών 1 έως και 4 του άρθρου 96 του παρόντος που είναι προγενέστερες της 28 Ιουλίου 2011. Για τις υπαγωγές που θα γίνουν από την 1 Ιουλίου 2020 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025 το ενιαίο ειδικό πρόστιμο θα καταβάλλεται προσαυξημένο κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β' έως στ' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές, η καταχώριση της ταυτότητας του κτιρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας στο ηλεκτρονικό μητρώο του άρθρου 62 του παρόντος νόμου αποτελεί όρο για την επέλευση των συνεπειών της υπαγωγής.»

10. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017, η περίπτωση γ' αναριθμείται σε Α' και προστίθενται περιπτώσεις β' έως στ' ως εξής:

«...β) κατά είκοσι τοις εκατό (20%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1η Ιουλίου 2020 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021,

γ) κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1η Ιουλίου 2021 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2022,

δ) κατά τριάντα τοις εκατό (30%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1η Ιουλίου 2022 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2023,

ε) κατά τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1η Ιουλίου 2023 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2024,

στ) κατά σαράντα τοις εκατό (40%), αν η αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος από την 1η Ιουλίου 2024 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025.»

11. Για τις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4178/2013, οι οποίες δεν μεταφέρονται στον ν. 4495/2017 και τις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4014/2011 που έχουν μεταφερθεί στον ν. 4178/2013, ο μηχανικός υποχρεούται να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών μέχρι:

α) 08.05.2020 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 στον ν. 4178/2013 ή εξόφλησης του παραβόλου έως 31.12.2013,

β) 08.08.2020 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 στον ν. 4178/2013 ή εξόφλησης του παραβόλου από 01.01.2014 έως 31.12.2014,

γ) 08.11.2020 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 στον ν. 4178/2013 ή εξόφλησης του παραβόλου από 01.01.2015 έως 31.12.2015,

δ) 08.02.2021 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 στον ν. 4178/2013 ή εξόφλησης του παραβόλου από 01.01.2016 έως 31.12.2016,

ε) 08.05.2021 για δηλώσεις με ημερομηνία μεταφοράς από τον ν. 4014/2011 στον ν. 4178/2013 ή εξόφλησης του παραβόλου από 01.01.2017 έως 03.11.2017.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας υπαγωγής για ακίνητα της κατηγορίας 5 του άρθρου 9 του ν. 4178/2013 μετά τις 30 Ιουνίου 2020.

Τα αποτελέσματα των υπαγωγών που ολοκληρώνονται μετά τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 62 του ν. 4495/2017 επέρχονται όταν καταχωρηθεί η ηλεκτρονική ταυτότητα του κτιρίου ή της διηρημένης ιδιοκτησίας στο ηλεκτρονικό μητρώο που προβλέπεται στην απόφαση αυτή.

Άρθρο 52

Ερμηνευτική διάταξη ως προς το Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου

Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232), όπως ισχύει, η αληθής έννοια της υποπερίπτωσης ββ) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του π.δ. 30.9.2016 «Εγκριση Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου και τροποποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως Βουλιαγμένης Αττικής στην έκταση του Αστέρα Βουλιαγμένης και καθορισμός χρήσεων γης και όρων δόμησης» (ΑΑΠ 191/2016) είναι ότι η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, επιτρέπεται στο σύνολο των εντός σχεδίου περιοχών που περιλαμβάνονται στο ως άνω εγκεκριμένο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου του Αστέρα Βουλιαγμένης.

Άρθρο 53

Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79)

Αντικαθίσταται η υποπερίπτωση 2 της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79) ως εξής:

«Ειδικά για κτίρια προσωρινής διαμονής (ξενοδοχεία), υπόγειοι χώροι συνολικής επιφάνειας έως την πραγματοποιούμενη κάλυψη του κτιρίου για χρήσεις εγκαταστάσεων άθλησης όπως τα κολυμβητήρια, γυμναστήρια, σάουνες και οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, καθώς και διάδρομοι επικοινωνίας, κλιμακοστάσια και ανελκυστήρες που βρίσκονται σε υπόγεια τμήματα, ανεξαρτήτως θέσης ή στάθμης υπογείου, ακόμη κι αν εξυπηρετούν συνεπίπεδους χώρους κύριας χρήσης, ανεξαρτήτως του εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του φυσικού φωτισμού - αερισμού.»

Άρθρο 54

Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4067/2012 (Α' 79)

Τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 22 του ν. 4067/2012 (Α' 79) ως εξής:

«3. Σε κτίρια, στα οποία δεν έχει διανοιγεί η προβλεπόμενη από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο στοά, δεν χορηγείται άδεια δόμησης για οποιαδήποτε προσθήκη, είτε καθ' ύψος είτε καθ' επέκταση στο κτίριο. Επιτρέπονται επισκευές και διαρρυθμίσεις, καθώς και αλλαγές χρήσης του υφισταμένου κτιρίου, σύμφωνα με τις επιτρεπόμενες χρήσεις που ισχύουν στην περιοχή.

Ειδικώς στα κτίρια που βρίσκονται εντός σχεδίου πόλεως όλων των Δήμων που δεν αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, η διάνοιξη της στοάς δεν είναι υποχρεωτική, με την

προϋπόθεση ότι το ελάχιστο ύψος του ισογείου ορόφου είναι 3,5 μέτρα και το κτίριο δεν βρίσκεται σε πεζόδρομο. Στην περίπτωση αυτή επιτρέπονται εργασίες επισκευής ή και ενίσχυσης του φέροντος οργανισμού, οι οποίες επιβάλλονται από αλλαγές χρήσεις σε χώρους του κτιρίου.

Για κτίρια για τα οποία απαιτούνται επισκευές λόγω σεισμών ή σε περίπτωση επισκευών για λόγους υγιεινής και χρήσης κτιρίων ή επικινδυνότητας η παραπάνω απαγόρευση δεν έχει ισχύ.»

Άρθρο 55

Χωροθέτηση Μονάδων Χρόνιας Αιμοκάθαρσης

Σε περιοχές, στις οποίες ισχύουν χρήσεις Γενικής Κατοικίας, Πολεοδομικού Κέντρου, Τουρισμού - Αναψυχής και Κοινωνικών Εξυπηρετήσεων των άρθρων 3, 4, 8 και 10 αντιστοίχως του π.δ. της 23.2.1987 (Δ' 166), επιτρέπεται η εγκατάσταση Μονάδων Χρόνιας Αιμοκάθαρσης, μέχρις ότου εγκριθούν Τοπικά Χωρικά Σχέδια του άρθρου 7 του ν. 4447/2016 (Α' 241) και χωρήσει ο καθορισμός χρήσεων γης, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 59/2018 (Α' 114).

Άρθρο 56

Μεταβατικές ρυθμίσεις για την περιοχή του Δέλτα του Έβρου

Η παράγραφος 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιείται ως εξής:

«4. Οι κείμενες στο Δέλτα του Έβρου αυθαίρετες κατασκευές υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά παρέκκλιση των περιπτώσεων ιγ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 89, μετά την αποτύπωση τους σε προβολικό σύστημα ΕΣΓΑ 87 και την καταγραφή της χρήσης τους από το οικείο Δασαρχείο και εφόσον είναι σύμφωνες με το ειδικότερο περιεχόμενο και τους όρους του προεδρικού διατάγματος για την προστασία της περιοχής, το οποίο εκδίδεται κατά τη διαδικασία του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη ισχύος του ν. 4495/2017. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αναστέλλεται η είσπραξη και η επιβολή κάθε κύρωσης ως και η ισχύς διοικητικών πράξεων κατεδάφισης που τυχόν έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Οι ως άνω κυρώσεις και μέτρα επιβάλλονται μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος ως προς τις μη δυνάμενες να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος κατασκευές, λόγω ασυμβατότητάς τους με το ειδικό καθεστώς προστασίας της περιοχής, όπως αυτό θα έχει καθορισθεί από το παραπάνω προεδρικό διάταγμα.»

Άρθρο 57

Τροποποίηση Συγκρότησης Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ΑΙΓΑΙΟΥ - ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Το άρθρο 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συνιστάται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Το ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι επταμελές και αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,

β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

δ) δύο (2) Διευθυντές του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από τις Διευθύνσεις που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν., με τους εκάστοτε οριζόμενους αναπληρωτές τους,

ε) έναν (1) μηχανικό, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε.,

στ) ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του.

3. Με την απόφαση συγκρότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων ορίζεται ως αναπληρωτής του Προέδρου ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η θητεία των μελών είναι τριετής.

5. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών συγκροτείται Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, Μακεδονίας - Θράκης (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ΜΑ.Θ.).

6. Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Μακεδονίας - Θράκης είναι επταμελές με διετή θητεία, γνωμοδοτεί για θέματα της παραγράφου 2 του άρθρου 6 και της παραγράφου 1.γ. του άρθρου 8 του ν. 4067/2012 (Α' 79) και αποτελείται από:

α. τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,

β. έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου στον τομέα Μακεδονίας Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου σε περίπτωση απουσίας αυτού και αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο, που υπηρετεί στο ίδιο γραφείο,

γ. δύο (2) Μηχανικούς, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού στον τομέα Μακεδονίας Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών ή άλλης δημόσιας Υπηρεσίας, που εδρεύει και έχει χωρική αρμοδιότητα στη Μακεδονία και Θράκη, με τους αναπληρωτές τους μηχανικούς,

δ. δύο (2) Μηχανικούς, με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας, πολεοδομίας και περιφερειακής ανάπτυξης, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από το Τ.Ε.Ε.,

ε. ένα (1) μέλος, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, κάτοχο πτυχίου ανώτατης σχολής.

7. Ο ορισμός των μελών του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Μακεδονίας - Θράκης, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.

8. Ο Γραμματέας του Συμβουλίου και ο αναπληρωτής του ορίζονται με την ως άνω απόφαση, από υπαλλήλους του Τομέα Μακεδονίας Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συγκροτείται «Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Αιγαίου (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.Α.)».

10. Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Αιγαίου ασκεί τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 75724/1151/1983 κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Β' 767) για τις νησιωτικές περιοχές αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και τις αρμοδιότητες της παραγράφου 9β του άρθρου 25 του ν. 2508/1997 και της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 4067/2012, ως ισχύουν.

11. Το Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Αιγαίου είναι επταμελές έχει τριετή θητεία και αποτελείται από:

α. τον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

β. τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου στη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος αναπληρώνεται αντίστοιχα από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

γ. έναν (1) μηχανικό με βαθμό Α' ή Β' της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με τον αναπληρωτή του,

δ. έναν (1) Διευθυντή ή τμηματάρχη μηχανικό με βαθμό Α' ή Β' της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας (Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) με τον αναπληρωτή του,

ε. δύο (2) Μηχανικούς, εκπροσώπους του Τ.Ε.Ε., με εμπειρία σε θέματα χωροταξίας, πολεοδομίας και περιφερειακής ανάπτυξης, με τον αναπληρωτή τους.

στ. ένα (1) μέλος, κάτοχος πτυχίου Π.Ε., εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας.».

Άρθρο 58

Τροποποίηση Αρμοδιοτήτων, Συγκρότησης και Σύνθεσης Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.)

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την

έναρξη ισχύος του παρόντος, συγκροτείται ένα Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής (Σ.Α.) ή και περισσότερα, εάν υπάρχει σχετική ανάγκη, σε κάθε περιφερειακή ενότητα. Το Σ.Α. είναι αρμόδιο για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί των αρχιτεκτονικών μελετών στις εξής περιπτώσεις:».

2. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Για κάθε μελέτη διαμόρφωσης ή ανάπλασης κοινόχρηστων ή αδόμητων χώρων, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες διενεργήθηκε δημόσιος πανελλήνιος ή διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός. Κατ' εξαίρεση για τις περιπτώσεις πλατειών και κοινοχρήστων χώρων ιδιαίτερης σημασίας, οι σχετικές μελέτες διαβιβάζονται από το Σ.Α. στο Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) προς γνωμοδότηση.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 4495/2017 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για περιπτώσεις ανέγερσης κτιρίων, με προσμετρώμενη επιφάνεια στον Συντελεστή Δόμησης άνω των 5.000 τ.μ., η ανωτέρω γνωμοδότηση χορηγείται από το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Α.) της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.»

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα Συμβούλια Αρχιτεκτονικής είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) Έναν (1) αρχιτέκτονα μηχανικό, υπάλληλο του τμήματος Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του. Αν δεν υπάρχει υπάλληλος με τέτοια ιδιότητα, ως Πρόεδρος του Σ.Α. μπορεί να οριστεί υπάλληλος της περιφερειακής ενότητας ή άλλου φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που έχει ειδικότητα αρχιτέκτονα.

β) Έναν (1) αρχιτέκτονα - μηχανικό της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης (ΥΔΟΜ), με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν (1) αρχιτέκτονα μηχανικό, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών - Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων (Σ.Α.Δ.Α.Σ.-Π.Ε.Α.), ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9.

δ) Δύο (2) αρχιτέκτονες μηχανικούς, που υποδεικνύονται από το Τ.Ε.Ε. με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 9.»

5. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν. 4495/2017.

6. Το άρθρο 10 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η θητεία των μελών των Σ.Α. είναι διετής.»

Άρθρο 59

Τροποποίηση αρμοδιοτήτων και σύνθεσης ΚΕ.Σ.Α.- ΚΕ.Σ.Α.ΜΑ.Θ.-ΚΕ.Σ.Α.Α.

1. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«β) γνωμοδοτεί επί των αρχιτεκτονικών μελετών της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7, των μελετών διαμόρφωσης σε περιπτώσεις πλατειών και κοινοχρήστων χώρων ιδιαίτερης σημασίας της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 7, καθώς και των περιπτώσεων του άρθρου 10 του ν. 4067/2012, όταν

διαβιβάζονται σε αυτό από τα Συμβούλια Αρχιτεκτονικής ή από τα Περιφερειακά Συμβούλια Αρχιτεκτονικής.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4495/2017 (Α' 167), προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) γνωμοδοτεί για τις περιπτώσεις του άρθρου 7 του παρόντος, των οποίων η προσμετρώμενη στον Συντελεστή Δόμησης επιφάνεια είναι άνω των 5.000 τ.μ., την κατασκευή μόνιμων κτιριακών εγκαταστάσεων έργων ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και οικιστικής σημασίας, καθώς και έργων ως προς τα οποία ισχύουν ειδικοί όροι δόμησης.»

3. Το άρθρο 15 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής είναι εννεαμελές και αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο,

β) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου σε περίπτωση απουσίας αυτού και αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) τον Γενικό Διευθυντή Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον εκάστοτε οριζόμενο αναπληρωτή του,

δ) έναν (1) Αρχιτέκτονα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τον αναπληρωτή του,

ε) έναν (1) Αρχιτέκτονα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τον αναπληρωτή του,

στ) έναν (1) Αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος,

ζ) έναν (1) Αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Σ.Α.Δ.Α.Σ. - Π.Ε.Α., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος,

η) δύο (2) Αρχιτέκτονες μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. οποιοσδήποτε βαθμίδας ή αρχιτέκτονες μηχανικούς εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αρχιτεκτονικής, με τον αναπληρωτή τους.

2. Με την απόφαση συγκρότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής ορίζεται ως γραμματέας του Συμβουλίου με τον αναπληρωτή του ένας υπάλληλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή άλλου φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

3. Η θητεία των μελών είναι διετής.

4. Το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Μακεδονίας και Θράκης είναι επταμελές με διετή θητεία και αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως Πρόεδρο.

β) Έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ο οποίος υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου στον Τομέα Μακεδονίας - Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου σε περίπτωση απουσίας αυτού και αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο που υπηρετεί στο ίδιο γραφείο.

γ) Έναν (1) Αρχιτέκτονα, Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος ή υπάλληλο Α' βαθμού του Τομέα Μακεδονίας

ας - Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας που εδρεύει και έχει χωρική αρμοδιότητα στη Μακεδονία και Θράκη, με τον αναπληρωτή του.

δ) Έναν (1) Αρχιτέκτονα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με τον αναπληρωτή του.

ε) Έναν (1) Αρχιτέκτονα μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. οποιοσδήποτε βαθμίδας ή αρχιτέκτονα μηχανικό εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αρχιτεκτονικής, με τον αναπληρωτή του.

στ) Έναν (1) Αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος.

ζ) Έναν (1) Αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Σ.Α.Δ.Α.Σ.-Π.Ε.Α., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9.

5. Η συγκρότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Μακεδονίας - Θράκης γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης Υπουργού Εσωτερικών.

6. Με την ίδια ως άνω απόφαση ορίζεται γραμματέας του Συμβουλίου, καθώς και ο αναπληρωτής του, υπάλληλος του αρμόδιου για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του πρώην Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης.

7. Το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Αιγαίου είναι επταμελές με διετή θητεία και αποτελείται από:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ή Πάρεδρο του Ν.Σ.Κ., που υπηρετεί στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, ο οποίος αναπληρώνεται από άλλον Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο που υπηρετεί στα παραπάνω Γραφεία.

γ) Δύο (2) Αρχιτέκτονες, Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή υπαλλήλους Α' βαθμού του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου με τους αναπληρωτές τους αρχιτέκτονες.

δ) Έναν (1) Αρχιτέκτονα μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. οποιοσδήποτε βαθμίδας ή αρχιτέκτονα μηχανικό εγνωσμένου κύρους με εμπειρία σε θέματα αρχιτεκτονικής, με τον αναπληρωτή του.

ε) Έναν (1) αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος, με τον αναπληρωτή του.

στ) Έναν (1) αρχιτέκτονα, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Σ.Α.Δ.Α.Σ.- Π.Ε.Α., που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 του παρόντος.

8. Η συγκρότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Αιγαίου γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

9. Με την ίδια ως άνω απόφαση ορίζεται ο γραμματέας του Συμβουλίου και ο αναπληρωτής αυτού, υπάλληλοι του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή άλλου φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα.»

Άρθρο 60

Τροποποίηση αρμοδιοτήτων και συγκρότησης των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.)

1. Το άρθρο 20 του ν. 4495/2017 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε περιφερειακή ενότητα συνιστώνται δύο (2) ή και περισσότερα, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.), υπό τον διακριτό τίτλο (Α) και (Β) τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Το ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. είναι πενταμελές και αποτελείται από:

α) τον πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) στην έδρα της περιφερειακής ενότητας του Συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του και, αν δεν υπάρχει Πάρεδρος, από δικαστικό αντιπρόσωπο, ως Πρόεδρο. Αν δεν υπάρχει γραφείο του Ν.Σ.Κ. στην έδρα του Συμβουλίου, τα παραπάνω μέλη ορίζονται από το γραφείο του Ν.Σ.Κ. της πλησιέστερης περιφερειακής ενότητας,

β) έναν (1) μηχανικό, προϊστάμενο ή αναπληρωτή προϊστάμενο της αρμόδιας Διεύθυνσης για θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης ή της οικείας Διεύθυνσης της περιφέρειας ή προϊστάμενο τμήματος της Περιφέρειας ή υπάλληλο της Περιφέρειας ή άλλου φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα της περιφερειακής ενότητας, με εμπειρία σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας, ως Αντιπρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

γ) έναν (1) μηχανικό, υπάλληλο με βαθμό Α', της αρμόδιας Διεύθυνσης για θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης ή υπάλληλο της οικείας Διεύθυνσης της περιφέρειας ή υπάλληλο τμήματος της περιφέρειας, με τον αναπληρωτή του, ως μέλος,

δ) έναν (1) μηχανικό, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., με δεκαετή εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, ειδικότητας πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα μηχανικού ή τοπογράφου μηχανικού ή χωροτάκτη - πολεοδόμου μηχανικού, ως μέλος,

ε) ένα (1) μέλος που ορίζεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας από το Μητρώο ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως μέλος. Έως τη σύσταση του Μητρώου, ή σε περίπτωση που είναι αδύνατη η εύρεση μέλους από το Μητρώο, από έναν (1) μηχανικό, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Τ.Ε.Ε., με δεκαετή εμπειρία σε θέματα χωροταξίας και πολεοδομίας, ειδικότητας πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα μηχανικού ή τοπογράφου μηχανικού ή χωροτάκτη - πολεοδόμου μηχανικού.

Γραμματέας του Συμβουλίου και αναπληρωτής του ορίζεται υπάλληλος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή, αν δεν υπάρχει, υπάλληλος της περιφέρειας.

Αν διαπιστωθεί αδυναμία συμμετοχής προσώπου της περίπτωσης α', Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται το πρόσωπο που αναφέρεται στην περίπτωση β'. Στην περίπτωση αυτή, συμμετέχει στο Συμβούλιο και ένας δικη-

γός, ο οποίος επιλέγεται με κλήρωση από τα μητρώα της παραγράφου 5 του παρόντος.

3. Η θητεία των μελών είναι διετής.

4. Μητρώα ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.:

Τα μητρώα ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τηρούνται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στα μητρώα αυτά εγγράφονται, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους, αρχιτέκτονες μηχανικοί, τοπογράφοι μηχανικοί, πολιτικοί μηχανικοί και χωροτάκτες πολεοδόμοι μηχανικοί που διαθέτουν δωδεκαετή επαγγελματική εμπειρία ή οκταετή εμπειρία, εφόσον διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό αντικείμενο σε συναφές γνωστικό αντικείμενο ή μελετητικό πτυχίο κατηγορίας 1 ή 2.

5. Μητρώα δικηγόρων ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.:

Τα μητρώα δικηγόρων ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. συνιστώνται και τηρούνται σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από γνώμη του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Στα μητρώα αυτά εγγράφονται, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους, δικηγόροι που διαθέτουν δωδεκαετή επαγγελματική εμπειρία ή οκταετή εμπειρία, εφόσον διαθέτουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό αντικείμενο σε αντικείμενο σχετικό με το δίκαιο του περιβάλλοντος ή το χωροταξικό ή περιβαλλοντικό δίκαιο.»

2. Το άρθρο 21 του ν. 4495/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21

Αρμοδιότητες ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.

Τα Συμβούλια Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) εντός της ίδιας περιφερειακής ενότητας έχουν διακριτές αρμοδιότητες ως εξής: α) Στις αρμοδιότητες του ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Α ανήκουν:

αα) η εξέταση των προσφυγών κατά των πορισμάτων των ελεγκτών δόμησης, τα οποία εκδίδονται κατά τη διαδικασία του ελέγχου εφαρμογής οικοδομικών αδειών του άρθρου 45,

ββ) η άσκηση των αρμοδιοτήτων των Συμβουλίων Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος των άρθρων 3 και 4 της 75724/1151/1983 (Β' 767) κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, καθώς και κάθε άλλη γνωμοδοτική αρμοδιότητα, η οποία προβλέπεται από τις διατάξεις για την έκδοση αποφάσεων από τον πρώην Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα άρθρα 280 και 283 της παραγράφου 3 του ν. 3852/2010. Γνωμοδοτήσεις που φέρουν πλημμελή ή ελλιπή αιτιολογία παραπέμπονται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Θέματα μείζονος σημασίας μπορεί να παραπέμπονται από το (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) στο Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.),

γγ) η γνωμοδότηση για την κατ' εξαίρεση περιφραγή ξενοδοχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 236/18.5./22.6.1984 για τις περιφράξεις γηπέδων μέσα σε ζώνη πλάτους 500 μέτρων από την ακτή».

β) Στις αρμοδιότητες του ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. Β ανήκουν:

αα) η διερεύνηση των υποθέσεων τέλεσης των παραβάσεων του άρθρου 46 του παρόντος που διαβιβάζονται

από τους ελεγκτές δόμησης και τις υπηρεσίες δόμησης, η σύνταξη πορίσματος και η προώθηση του σχετικού φακέλου στο Εποπτικό Συμβούλιο του άρθρου 156 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προκειμένου αυτό να εισηγηθεί την επιβολή των κυρώσεων,

ββ) η γνωμοδότηση στην περίπτωση της παραγράφου 12 του άρθρου 42 του παρόντος και της παραγράφου 3 του άρθρου 137 του παρόντος καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται η γνωμοδότησή τους.».

Άρθρο 61

Επιτάχυνση υλοποίησης στρατηγικών επενδύσεων σε Α.Π.Ε.

1. Για τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122) και τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 (Α' 204), για τις οποίες η άδεια παραγωγής έχει παύσει να ισχύει, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 6 της υποπαραγράφου Ι.2 της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), και έχει διαγραφεί από το μητρώο αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που τηρεί η Ρ.Α.Ε., δύναται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και κατόπιν αίτησης του κατόχου για χορήγηση άδειας παραγωγής για φωτοβολταϊκό σταθμό ίδιας ισχύος και στο ίδιο ή τμήμα του πολυγώνου της αρχικής άδειας παραγωγής, να εκδίδεται, κατά προτεραιότητα, από τη Ρ.Α.Ε., εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της ως άνω αίτησης, άδεια παραγωγής, εκτός από τις περιπτώσεις όπου έχει ήδη εκδοθεί άδεια παραγωγής σε πολύγωνο που επικαλύπτεται πλήρως ή μερικώς με το πολύγωνο της αίτησης.

Η ισχύς της άδειας παραγωγής άρχεται από την ημερομηνία έκδοσής της. Σε περίπτωση μη έγκαιρης αποδοχής της προσφοράς σύνδεσης και μη συνυποβολής της εγγυητικής επιστολής της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ι.1 της παραγράφου Ι του ν. 4152/2013 (Α' 107) ως ισχύει, η άδεια παραγωγής ανακαλείται αυτοδικαίως. Επιπλέον, σε περίπτωση που, στο ίδιο ή τμήμα του πολυγώνου της αίτησης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, έχουν ήδη υποβληθεί, αιτήσεις για χορήγηση άδειας παραγωγής και δεν έχουν εκδοθεί οι άδειες παραγωγής, οι αιτούντες λαμβάνουν γνώση άμεσα για την κατά προτεραιότητα έκδοση άδειας παραγωγής των έργων του πρώτου εδαφίου και τους παρέχεται η δυνατότητα να μεταφέρουν, με τροποποίηση της αρχικής αιτήσεώς τους, την προτεινόμενη θέση εγκατάστασης του σταθμού τους σε νέα θέση εντός της ίδιας περιφέρειας. Στην περίπτωση αυτή ενημερώνουν τη Ρ.Α.Ε. για τη νέα θέση του εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που έλαβαν γνώση. Οι τροποποιήσεις των αιτήσεων του παρόντος εδαφίου αξιολογούνται από τη Ρ.Α.Ε., με βάση τη σειρά του κύκλου υποβολής της αρχικής αίτησης.

2. Με απόλυτη προτεραιότητα μετά την έκδοση της Άδειας Παραγωγής της προηγούμενης παραγράφου:

α) εκδίδεται απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), εφόσον δεν υπάρχει σε ισχύ, άλλως τροποποιείται με βάση την ισχύουσα άδεια παραγωγής,

β) χορηγείται οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου Ι.1 της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013.

3. Η διάρκεια ισχύος της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) άρχεται από την ημερομηνία της έκδοσής της ή της τροποποίησής της.

4. Μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και την κατάθεση της ως άνω Εγγυητικής Επιστολής, εκδίδεται άδεια Εγκατάστασης από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (ΓΔΣΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως.

Άρθρο 62

Αυτοπαραγωγή από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. για αγροτικές εκμεταλλεύσεις

Στην παράγραφο 16 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149) η φράση «μέχρι ποσοστού 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση» αντικαθίσταται από τη φράση «μέχρι ποσοστού 20% της συνολικά παραγόμενης από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας σε ετήσια βάση και, εφόσον οι ως άνω σταθμοί παραγωγής

Άρθρο 64

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης κ.α.α.
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΑΝΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερικών
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων
ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός κ.α.α.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΑΝΗΣ

εξυπηρετούν αποκλειστικά αγροτική εκμετάλλευση, μέχρι ποσοστού 75%, αντίστοιχα».

Άρθρο 63

Ρύθμιση Θεμάτων Α.Π.Ε.

Κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που είχαν προχωρήσει σε έκδοση όλων των απαιτούμενων αδειών παραγωγής και εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων και είχαν καταρτίσει Συμβάσεις Σύνδεσης πριν την 31 Δεκεμβρίου 2015, οι οποίοι αδυνατούσαν να υπογράψουν την προβλεπόμενη από τον ν. 3468/2006 Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2015, συνεπεία επιβληθείσας αναστολής εκτέλεσης αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων στα πλαίσια εκκρεμούς διοικητικής ή ακυρωτικής διαδικασίας, αποζημιώνονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, εφόσον κατά την ημερομηνία ανάκλησης του προσωρινού μέτρου της αναστολής βρίσκονταν σε ισχύ όλες οι απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις για την κατάρτιση σύμβασης πώλησης και εξεδόθη απόφαση η οποία ανακαλεί την ως άνω αναστολή. Στην περίπτωση αυτή παύουν αυτοδικαίως συμβάσεις πώλησης ή λειτουργικής ενίσχυσης που έχουν καταρτιστεί και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της εν λόγω διάταξης.